နောင်ဟိုင်းကျေးရွာ
လွိုင်လင်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
နောင်ဟိုင်းကျေးရွာ၊လွိုင်လင်မြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၄

နောင်ဟိုင်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြဓြေပုံ၊ လွိုင်လင်မြို့နယ် ၆

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၇

(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၇

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၉

(က)` တည်နေရာ၊ မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၉

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ ၁၀

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမှီရယူမှု- လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၅

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၆

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၁၇
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေး
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၃
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၅
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၆
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ
နောက်ဆက်တွဲ
နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံချက် ဇယားများ ၂၈
(၁) ရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား (၁) လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား (၅) ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ
ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့် အုပ်စု
(၂) လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာ နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား (၂၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ
ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား (၄၀) ယာဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၂
ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၆
ဇယား (၄၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ကိုးကားစာရင်း ၇၁

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၇၂
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ပုံစံ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူထုကိုယ်တိုင်ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါတယ်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသောမွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်လုပ်ဆောင်ဖူးခဲ့ကြသော်လည်း ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများကို တွင်ကျယ်စွာသုံးစွဲလုပ်ဆောင်ခြင်း နည်းပါးနေပါသေးသည်။ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်ပြီး ကျေးရွာစီမံကိန်းများရေးဆွဲခြင်းနည်းလမ်းကိုအသုံးပြု၍ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေး အဖြေရှာတတ်လာစေရေးအတွက် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားမှုဖြင့် မတူပီမြို့နယ်၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနက စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကိုစီစဉ်ပြီး ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများနှင့်တွဖက်လုပ်ဆောင်စေခဲ့ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင်ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကိုသိရှိရုံသာမ ကကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သောနေရာများမှ လည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင် ရာများမှရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်များဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့်အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

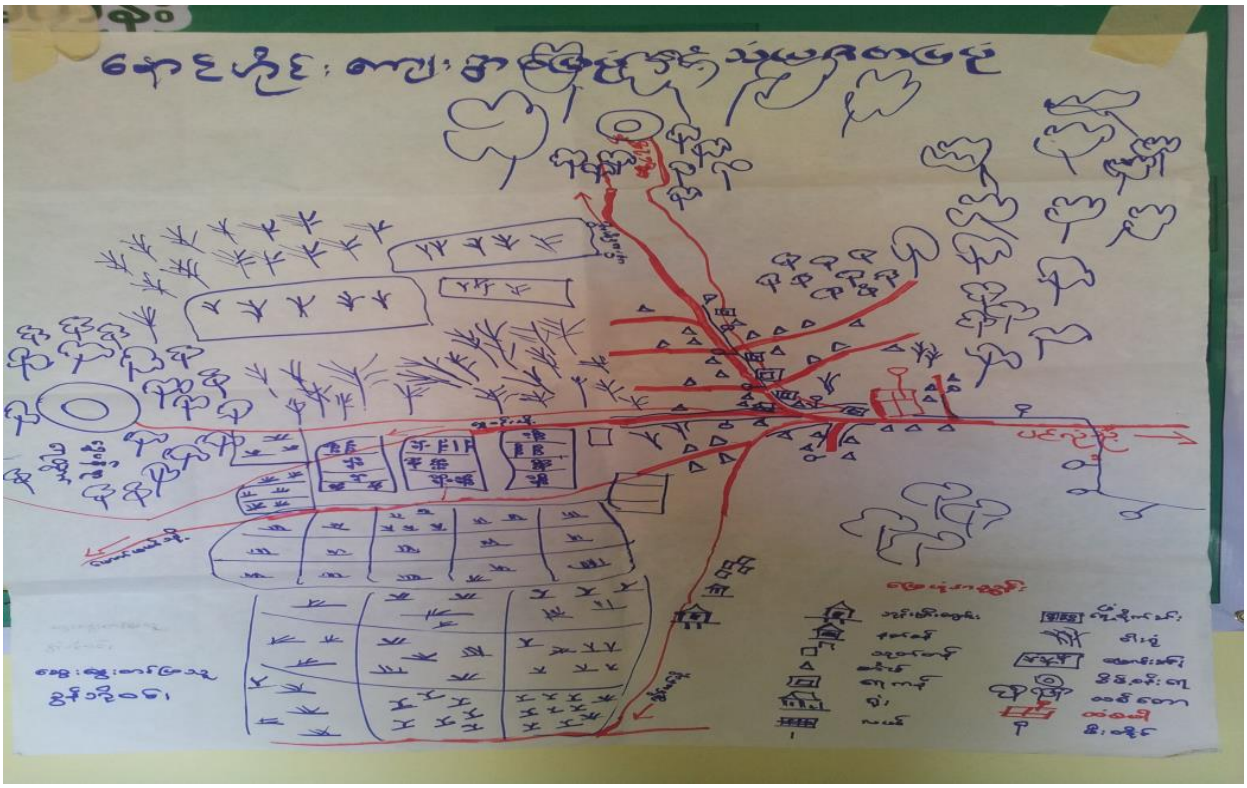
ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် မြို့နယ် အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အထက်အဆင့်တာဝန်ရှိသူအစိုးရအဖွဲ့များ၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ဆက်လက်၍နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက်ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း (၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့်လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက် အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက် အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
နောင်ဟိုင်းကျေးရွာ
လွိုင်လင်မြို့နယ်

နောင်ဟိုင်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ

ရည်ညွှန်း - နောင်ဟိုင်းကျေးရွာ၊ လွိုင်လင်မြို့နယ်တွင် ပြုလုပ်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်း အကဲဖြတ်ခြင်း မှ ရယူသည်။ (၂၀၁၅ ခုနှစ် ၃-၅ စက်တင်ဘာလ)

အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကို လည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်း နှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)။ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့်လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

နောင်ဟိုင်းကျေးရွာသည် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း၊ လွိုင်လင်ခရိုင်၊ လွိုင်လင်မြို့နယ်အတွင်း တည်ရှိပြီး၊ မြောက်လတ္တီတွဒ် ၂၀ ဒီဂရီ ၂၇မိနစ် မှ ၂၀ဒီဂရီ ၅၉ မိနစ်နှင့် အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ်၉၇ဒီဂရီ ၂၂မိနစ်မှ ၉၇ဒီဂရီ ၃၈ မိနစ် အတွင်းတည်ရှိပါသည်။ လွိုင်လင်မြို့၏ အနောက်မြောက်ဘက် (၇) မိုင် နှင့် ပင်လုံမြို့ အနောက်ဘက် (၁) မိုင်အကွာတွင်ရှိ၍ ၊ ရွာတွင်းသို့ (၁) မိုင် အရှည် မြေသားလမ်း မှ ဝင်ရောက်ရပါသည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်အမြင့်ပေ (၄၄၄၇) ပေတွင်တည်ရှိ၍ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်မှာ တောင်ကုန်းချိုင့်ဝှမ်းများပြားပြီး တောင်တန်းများသည် တောင်မြောက်သွယ်တန်းနေပါသည်။ မြေပြန့်လွင်ပြင်ဟူ၍မရှိသ လောက်ရှားပါးပါသည်။ ရာသီဥတုမှာစွတ်စိုသော မုတ်သုန်ရာသီဥတုဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန် (၂၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (-၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ပါသည်။ မိုးရွာသွန်းမှု အနေဖြင့် မိုးရေချိန် (၅၃.၄၃) လက်မရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကမှီခိုသောကျေးရွာဖြစ်၍ လယ်မြေ ၃၇.၅ ဧက၊ ယာမြေ ၉ ဧကနှင့် အိမ်ခြံဝန်းစိုက်ခင်းမြေများပိုင်ဆိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေများမှာ သွင်းရေရရှိနိုင်သောအရင်းအမြစ်မရှိဘဲမိုးရေကိုသာ အားကိုးစိုက်ပျိုးရသည်။ ကျောက်၊ သဲများကို ကျေးရွာအနီးတွင် အလွယ်တကူသယ်ယူရနိုင်ပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင်မိသားစု (၈၀) စုရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း (၃၃၅) ဦးရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှတစ်မိသားစုလျှင် (၅) ဦးမှ (၆) ဦးအထိ ရှိပါသည်။ အသက်(၁၅နှစ် မှ ၆၀နှစ်) အထိအလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ ၆၀.၃ % ရှိပြီး (၁၅) နှစ်အောက် လူဦးရေနှင့် အသက် (၆၀) နှစ် အထက် လူဦးရေစုစုပေါင်း ၃၉.၇ % သည် မှီခိုသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ-ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာမိသားစုများ၏ အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ အာလူး၊ ပြောင်းဖူး၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ မြေပဲ၊ ခရမ်းချဉ်စသည်တို့ စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့်သဲကျောက်တူးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာမိသားစုများ၏ဥစ္စာဓနအဆင့် ကိုကျေးရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်သတ်မှတ်သည်မှာ ချောင်လည်အဆင့်မိသားစု (၁၆.၂၅%)၊ အလယ်အ လတ်အဆင့် (၂၇.၅%)၊ ဆင်းရဲအဆင့် (၄၂.၅%)နှင့် အလွန်ဆင်းရဲအဆင့် (၁၃.၇၅%) ဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာဓနအဆင့်ခွဲခြားမှုအား မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုဖြင့် အဓိကတိုင်းတားနိုင်ပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ဆင်းရဲအဆင့်နှင့် အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်မိသားစု (၃၀)စုတို့၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုကိုစစ်တမ်းကောက်ယူကြည့်ရာ (၃၀%) သောမိသားစုများသည် သုံးလအောက်သာ ဝမ်းစာကို မချေးအငှားဘဲ

စားသောက်နိုင်ပြီး၊ (၄၃.၃%) သောအိမ်ထောင်စုများမှာ သုံးလမှငါးလအထိ ဖူလုံပြီး (၂၆.၇%) သော မိသားစုများမှာ ခြောက်လမှတစ်ဆယ့်နှစ်လအထိဖူလုံပါသည်။ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးတွင် ဓာတုဆေးဝါး များအလွန်အကျွံသုံးစွဲမှု၊ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် မြေဆီလွှာတိုက်စားမှုမှာ ကျေးရွာအတွက်ထိခိုက် လာနိုင်မည့် အန္တရာယ်များပင်ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရောဂါကြီးကြီးမားမားဖြစ်ပွားမှုမရှိပါ။ ရာသီတုပ်ကွေးများသာ ဖြစ်ပွားတတ် ကြပြီး ဆီးချိုရောဂါဖြစ်ပွားသူ လူကြီးအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးပြဿနာ ကြီးကြီးမား မားမရှိသော်လည်း တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သည့် အစားအစာစားသုံး ရေး၊ အရက်သေစာသောက်သုံးခြင်း၏ အန္တရာယ်စသည်တို့ဆိုင်ရာ အခြေခံကျန်းမာရေးအသိများ တိုးပွားရန်လိုအပ်မည်ဟု ကျေးရွာလူထု၏ နေထိုင်မှုပုံစံများကိုလေ့လာခြင်းဖြင့် သိရပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာတွင် စာတတ်မြောက်မှုမှာ (၄၅.၁) ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း၌ မူလ တန်းကျောင်းမရှိပါ။ ပညာရေးဘက်တွင် အားနည်းသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ အကြောင်းရင်းမှာ အရွယ်ရောက်လူငယ်လူရွယ် များမှာဒေသအခြေအနေအရ အိမ်ထောင်စောစောပြုကြရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသားပညာတတ်မြောက်မှုနှုန်းမှာ ကွာခြားမှုမရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းအဖွဲ့အစည်းအသီးသီးတွင် အမျိုးသမီးပါဝင်မှုမရှိပါ။ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းခွင် တွင်အမျိုးသမီးများ မှာအမျိုးသားများနှင့် တန်းတူလယ်ယာအလုပ်ကိုလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဌ) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများ၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေ ရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင်သူကြီးနေရာကို ကျေးရွာသားများမှ တစ်လတစ်ကြိမ်ပြောင်းလဲ၍အုပ် ချုပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း၌အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့ ၊ မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့၊ လျှပ်စစ်မီးလင်း ရေးအဖွဲ့တို့ရှိပါသည်။ ရပ်ရေးရွာရေးကိစ္စများကို အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့များက အဓိက ဦးဆောင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ အာလူး၊ပြောင်းဖူး၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ မြေပဲ၊ခရမ်းချဉ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူ (၁၇) အိမ်ထောင်စုခန့်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးလယ်မြေ (၃၇.၅) ဧကနှင့် ယာမြေ (၉) ဧက၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေ (၂ဧက) ရှိပြီး ပျမ်းမျှတောင်သူ တစ်ဦးလျှင် (၂) ဧကမှ (၃) ဧက ကြားပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မိုးရေကိုသာအဓိကအားကိုးပြီး လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဈေးကွက်မတည်ငြိမ်မှုမှာ စိုက်ပျိုးသူများအတွက် ပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်အပြင် အခြားနှစ်ရှည်သီးနှံပင်များ စိုက်ပျိုးရန်၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ထွက်ကုန်များကို ကုန်ကြမ်းရောင်းချရုံမဟုတ် ဘဲကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်ရန် အထိဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်အရ တန်ဖိုးမြှင့်ရောင်းချနိုင်သော အော်ဂဲနစ်ထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်နိုင်ရန် လည်းလိုအပ်ပါသည်။ သီးနှံထုတ်ကုန်များကို ပြည်တွင်းဈေးကွက်သာ ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည့်စနစ်မှ ပြည်ပဈေးကွက်အထိကျယ်ပြန့်စွာတင်ပို့ရောင်းချနိုင်လျှင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်ပါသည်။

ကြွေ၊ နွား၊ ဝက်စသည်တို့ကို ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်ဆောင်ရွက်ရန် စားကျက်နှင့် တိရစ္ဆာန်အစာရရှိနိုင်မှု၊ ရာသီဥတုအခြေအနေပေးမှု စသည့်အခြေအနေကောင်းများရှိပါသည်။ သို့သော် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်မှုမရှိသလောက်နည်းပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာသူရွာသားအနည်းငယ်သာ တောင်းယက်ခြင်း၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း၊ သဲတူးခြင်းလုပ်ငန်းစသည်များကိုဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်နေမှုမရှိသလောက်နည်းပါသည်။ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းမရှိ၍ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

တောင်ပေါ်ဒေသဖြစ်သည့်အလျောက် တောင်စောင်းမြေများတွင် သီးနှံစိုက်ပျိုးရသည့်အတွက် မြေဆီလွှာတိုက်စားမှုမှာကြီးမားသည့်ပြဿနာဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူအများစုမှာ သမားရိုးကျစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များဖြင့်သာစိုက်ပျိုးကြပြီး မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းပြုပြင်နည်းစနစ်များ ကျင့်သုံးမှုအားနည်းပါသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးရာတွင် ဓာတုဆေးဝါးများအလွန်အကျွံသုံးစွဲသည့်အတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုများ၊ ဂေဟစနစ်ထိခိုက်မှုစသည့် အန္တရာယ်များလည်းကြီးမားလျက်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် မိသားစုစားသောက်နေထိုင်ရေးအတွက် ထင်းလောင်စာအသုံးပြုမှုများကြောင့် သစ်တောသစ်ပင်ပြုန်းတီးမှုမှာလည်း ကျေးရွာ၏အရေးကြီးသည့် အန္တရာယ်ဖြစ်လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် ကျေးရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းစနစ်များ၊ နည်းပညာနှင့် အကူအညီများရရှိရေး အစီအမံများလိုအပ်လျက် ရှိပါသည်။

(ဂ) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ချေးငွေလက်လှမ်းမှီမှုမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှချေးငွေမရရှိပါ။ ယခုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲ ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်နေသောအချိန် စက်တင်ဘာ ၃ရက်၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့မှ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက်လည် ပတ်ရန်ပုံငွေအဖြစ် ကျပ်သိန်း (၃၀၀) ရရှိထားပါသည်။ မြို့ပေါ်ရှိ အပေါင်ဆိုင်များမှ ချေးငွေယူလျှင် လစဉ်အတိုး ၃ ရာခိုင်နှုန်း ပေးရပါသည်။ အပေါင်ပစ္စည်းကို အချိန်မရွေးပြန်ယူ၍ရပါသည်။ ပစ္စည်း အလိုက် ချေးငွေရရှိပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာသူရွာသားအများစုမှာ မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းပညာတတ်မြောက်ကြပါသည်။ အထက် တန်းပညာပြီးဆုံးသူ (၁၃) ဦးရှိပါသည်။ ကျောင်ဝင်နှုန်းအနေဖြင့် မူလတန်းကျောင်းဝင်နှုန်း ၁၀၀% ကျော်ရှိ ပြီး အလယ်တန်းကျောင်းဝင်နှုန်းမှာ (၂၉%) သာရှိပါသည်။

ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများအား ကျေးရွာနှင့် (၁) မိုင်ခန့် အကွာအဝေးရှိ ဝါးတောကျေးလက်ဆေးပေးခန်း၊ (၃) မိုင်အကွာရှိ လွိုင်လင်မြို့နယ်ဆေးရုံစသည်တို့မှ ရရှိနိုင်ပါသည်။

သောက်သုံးရေအနေဖြင့် စိမ်းစိမ်းရေထွက်တစ်ခုမှ သွယ်တန်းခြင်း၊ မိုးရေလှောင်ကန်များမှ ရရှိပြီး သန့်ရှင်းစိတ်ချရသော သောက်သုံးရေဖြစ်ရန် အနည်းဆုံးအနေဖြင့်ကျိုချက်ခြင်းပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာအိမ်ခြေ ၈၀ အိမ်အနက် ၇၃ အိမ်ထောင်စုသာ ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲလျက်ရှိပါသည်။ ကျန်ရှိသော အိမ်ထောင်စု (၇) စုမှာ တနေ့လုပ်တနေ့စားများဖြစ်၍အိမ်သာခွက်၊ ပိုက်ဝယ်ရန်အဆင် မပြေပေ။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လပြည့်လကွယ်၊ အဖိတ်၊ ဥပုဒ်ရက်များတွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းဝေယျာဝစ္စများပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ ဓမ္မာစကြာရွတ်ဆိုခြင်း၊ ပန်းဆီမီးကပ်လှူခြင်း၊ ဆွမ်းတော်ကပ်ခြင်း၊ ကျေးရွာဘာသာရေးပွဲများတွင် လူငယ်များအဖွဲ့လိုက် ပါဝင်ကူညီမှုပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ ရေနွေးဝိုင်းဧည့်ခံခြင်း၊ ဘုရားသွားကျောင်းတက်၊ တရားထိုင်ခြင်း များပြုလုပ်ကြပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့များသည် ဥပုဒ်နေ့တိုင်းဥပုဒ်စောင့်လာကြသောသူများအား အကျွေးအမွေးဖြင့်လည်း ဧည့်ခံကျွေးမွေးပါသည်။ စာကြည့်တိုက်မရှိပါ။ အင်တာနက်အသုံးပြုသူနည်း၊ ဂျာနယ်ဖတ်သော အလေ့အကျင့်မရှိပါ။ မြန်မာစာဖတ်အားနည်းပြီး စာပေလေ့လာမှုအားနည်းပါ သည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

လွိုင်လင်နှင့် ကျေးရွာသို့ဆက်သွယ်ထားသောလမ်းမှာ ကတ္တရာလမ်းဖြစ်၍ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်းအဆင်ပြေစွာသွားလာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာလယ်လမ်းမှာ မိုးရာသီသွားလာရခက်ခဲ၍ တောင်ကျချောင်းရေကျချိန်တွင် အသက်အန္တရာယ်ပါစိုးရိမ်ရပြီး လမ်းပေါ်ရေကျော်၍ လမ်းပျက်စီးပါသည်။ ရွာအဝင်လမ်း (၁) မိုင် (၄) ဖာလုံကို ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ခင်းပေးထားပါသည်။ ရေကျော်၍ရေကျော်တံတားရေပြွန် (၁) စင်းရှိပြီးတောင်ပေါ်ရှိ ရွာပေါင်း (၁၃) ရွာမှဖြတ်၍လမ်းအသုံးပြုကြပါသည်။ ရွာအဝင်တံတားမှာ ၈ ပေ x ၈ပေx ၆ပေ ရှိ၍ ပင်လုံမြို့သို့အဓိကသွားရောက်၍ ကုန်စည်ကူးသန်းမှု ပြုလုပ်ရာနေရာဖြစ်ပြီး ၄င်းတံတားမှာ တံတားကျဉ်း၍ ကားကြီးများဖြတ်၍ မရပါ ။

လျှပ်စစ်ဓါတ်အားလိုင်း သွယ်တန်းပြီးဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကွန်ယက်အနေဖြင့် GSM ဖုန်းလိုင်းကိုသုံးစွဲနိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။ မီးရရှိသောအိမ်အများစုမှာ တီဗွီများရှိ၍ သတင်းစာနှင့် ဂျာနယ်ရောက်ရှိမှုမှာနည်းပါးသေး၍ ပင်လုံမြို့မှတစ်ဆင့် ဂယ်ယူဖတ်ရှုနိုင်ကြသော်လည်း စာပေလေ့လာမှုအားနည်းနေသေးပါသည်။ တယ်လီဖုန်းနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး အင်တာနက်သုံးစွဲမှုလည်းရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။ အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် ဗဟုသုတရဖွယ်စာပေများကို ဖတ်ရှုနိုင်နေပြီဖြစ်ပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုကြီးကြီးမားမားမရှိပါ။ မြို့နယ်ရဲစခန်းနှင့် လက်လှမ်းမီပြီး လုံခြုံရေးအကူအညီများ ရရှိနိုင်ပါသည်။

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံရှိခြင်း၊ သီးနှံစုံဖြစ်ထွန်းနိုင်သော အပူချိန် စသည့် ရာသီဥတုအခြေအနေကောင်းများရှိခြင်းကြောင့် စျေးကွက်ဝင်သီးနှံစုံ (ဥပမာ – စက်မှုသီးနှံ၊ သစ်သီး ပင်များ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များစသည်) စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သော အလားအလာကောင်းများရှိပါသည်။ ဒေသ၏ အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည့် မြန်မာပြည်တစ်ဝှမ်းစားသုံးရန်ဟင်းသီးဟင်းရွက်သစ်သီး ဝလံထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် သီးနှံရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုစျေးကွက်လည်းရှိပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိရန်ခက်ခဲမှုမရှိသောဒေသတွင် တည်ရှိသည့်ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသူရွာသားများမှာလည်း ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သော လုပ်ငန်းဖြစ်သည့်အလျောက် သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို ကျွမ်းကျင်ကြပါသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းဒေသတွင် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်တစ်ချို့က ဝိုင်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မုံညင်းအခြောက်ခံခြင်းစသည့် ကုန်ချောထုတ်လုပ်မှုများ စတင်လုပ်ကိုင်လာကြပြီဖြစ်သည့်အတွက် ကျေးရွာ၏ တောင်သူများအတွက် သီးနှံထုတ်လုပ်ရေးမှဝင်ငွေတိုးရရှိရန် အခွင့်အလမ်းများပင်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကုန်းမြင့်ယာမြေနှင့် ဥယျာဉ်ခြံများစိုက်ပျိုးနိုင်မည့် မြေသယံဇာတများရှိခြင်း၊ စားကျက်မြေအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည့် သဘာဝသစ်တောမြေများရှိခြင်းကြောင့် သီးနှံထုတ်လုပ်ရေးနှင့် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးတို့ တိုးတက်လုပ်ကိုင်ရန် အခြေအနေကောင်းများပင်ဖြစ်ပါသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းဒေသတွင်းတွင်တည်ရှိသည့် ကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက် ဒေသအနေအထားအရ ကျယ်ပြန့်သောဈေးကွက်သို့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုကောင်းများအား လက်လှမ်းမီမှု ကောင်းမွန်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

သီးနှံစုံစိုက်ပျိုးမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားတစ်ခုမှာ စိုက်ပျိုးရေရရှိရေးပင်ဖြစ် သည်။ ကျေးရွာစိုက်ခင်းများအား လက်ရှိတွင် မိုးကောင်းသောက်အဖြစ်စိုက်ပျိုးလျက်ရှိပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအရ မိုးခေါင်မှုများကြုံတွေ့လာရခြင်း၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံး သီးနှံများများ စိုက်ပျိုးနိုင်ရေးတို့အတွက် စိုက်ပျိုးရေရရှိရေးအစီအစဉ်များ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန်လိုအပ်ပါမည်။

ဟင်းသီးဟင်းရွက်သီးနှံများ ရိတ်သိမ်းချိန် အခြားကျေးရွာ၊ အခြားဒေသများရိတ်သိမ်းချိန်နှင့်တိုက်ဆိုင်သည့်နှစ်များတွင် ဈေးကွက်ကျဆင်းမှုများနှင့် ကြုံရလေ့ရှိပါသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ သစ်သီးဝလံသီးနှံများမှာ ပုတ်လွယ်ပျက်လွယ်သည့် ပစ္စည်းများဖြစ်သည့်အလျောက် ကြာရှည်သိုလှောင်ရန် အခက်ခဲရှိပါသည်။ စုပေါင်း၍သိုလှောင်သိမ်းဆည်းစနစ်များ လက်လှမ်းမီရေး၊ ကြာရှည်အထားခံသည့် ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်ရေးတို့မှာ စိန်ခေါ်မှုပင်ဖြစ်ပါသည်။

တောင်သူငယ်များအတွက် သီးနှံစိုက်ပျိုးစရိတ်၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူစရိတ်၊ အသေးစားလုပ်ငန်းငယ်များ တည်ထောင်လည်ပတ်စရိတ်တို့အတွက် သင့်တော်သောငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုမရရှိခြင်းမှာလည်း ကျေးရွာလူထုဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားဖြစ်ပါသည်။

ဒေသတွင်းဌာနဆိုင်ရာများက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များဖြင့် လာရောက်ကူညီဆောင်ရွက်နေသော်လည်း ကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်အားထိရောက်စွာ ဖြည့်ဆီးနိုင်မည့်အစီအစဉ်မျိုးရရှိရန်လိုအပ် လျက်ရှိပါသည်။

(၆) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ရည်မှန်းချက် များချမှတ်ရာတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းဆောင် ရွက်သောအဖွဲ့နှင့်တိုင် ပင်ပြီး အောက်ပါရည်မှန်းချက်များကို ချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် သီးနှံထုတ်လုပ်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ၊ အခြား ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာပြီး ကျေးရွာမိသားစုများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက် လာရေး၊

(၂) လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် အခြေခံအဆောက်အဦးများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော ကျေးရွာ ဖြစ်လာရေး၊

(၃) ရေရှည်တည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းများ ပိုင်ဆိုင်သောကျေး ရွာဖြစ်လာစေရေး၊

(ခ) နည်းဗျူဟာ

(၁) အထက်ပါ ပန်းတိုင်များသို့ရောက်ရှိရေးအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် အစိုးရဌာနများ၊ အခြားပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့်ဆက်သွယ် ၍ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များအား ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သည်။ ပြင်ပမှ နည်းပညာ၊ ငွေကြေးစသည့်အကူအညီများရရှိရေးအတွက် ဦးဆောင်မည်ဖြစ် သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြားအဖွဲ့၊ ကော်မတီများ ဖြင့်လည်းညှိနှိုင်း၍ တာဝန်များကို ခွဲဝေအပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်။

(၂) ဒေသရာသီဥတုနှင့်ကိုက်ညီသည့် စိုက်ပျိုးနိုင်သော နှစ်ရှည်သီးပင်များဖြစ်သည့် သံပုရာ၊ ကော်ဖီ၊ ထောပတ်၊ သစ်မွေး၊ မက်မန်းကဲ့သို့သောသီးပင်များကို စိုက်ပျိုးလုပ် ဆောင်ရာတွင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များရရှိ၍ တစ်ဧကအထွက်နှုန်းတိုးတက်လာစေရန် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍမှ လက်ရှိထုတ်လုပ်နေသည့်ကုန်ကြမ်း များကို ကုန်ချောအဆင့်သို့ မြှင့်တင်နိုင်ရန် နည်းပညာနှင့် ဗဟုသုတများကိုရယူနိုင်ရန် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်ဖြစ်သော တန်ဖိုးမြင့်အော်ဂဲနစ်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်နိုင် သည်အထိ နည်းပညာများရရှိရေး သွင်းအားစုများရရှိရေးကို အစိုးရဌာနဆိုင်ရာနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၃) ထို့အပြင် ကျွဲ၊ နွားတိရစ္ဆာန် တိုးပွားလာစေရန် ရေရှည်စီမံချက်များ ချမှတ်အကောင်အ ထည်ဖော်သွားမည်ဖြစ်သည်။

(၄) ကျေးရွာလူထုအတွက် လုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာရေးအတွက် သီးနှံ နှင့် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချရေးဆိုင်ရာ အသေးစားလုပ်ငန်းများ

တည်ထောင်ခြင်း၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများစသည်တို့လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ကျေးရွာလူထုအတွက် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရရှိအောင် မြို့နယ် ဌာနဆိုင်ရာများသို့ တင်ပြတောင်းဆိုမည်။

(၅) သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၏အကူအညီကိုရယူ၍ ကျေးရွာလူငယ်များ၏ ကျောင်းပညာရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာများ တိုးတက်လာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှုတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ရေရှည်စီမံချက်များကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာကော်မတီတို့ ပူးပေါင်းရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ပါမည်။

(၆) မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝပေါက်ပင်နှင့် သစ်တောများ ပြုန်းတီးမှု လျော့ချရေးတို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၏အကူအညီယူ၍ အမြင်ဖွင့်သင်တန်းများရယူခြင်း၊ စီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့ဆောင်ရွက်မည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရဤအခန်းကိုပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများက ကျွန်ုတို့ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သောအကူအညီများတောင်းခံနိုင်ရန် ဆက်သွယ်ရမည့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်ထိ အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(ခ) နည်းပညာအကူအညီပေးရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာလူထုသည် သီးနှံတိုးတက်ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတွင် ဈေးကွက်ဝင်နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်သီးနှံစုံစိုက်ပျိုးရေး၊ ယင်းသီးနှံများအား သမားရိုးကျမဟုတ်ဘဲ အော်ဂဲနစ်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေး၊ စိုက်ပျိုးသောသီးနှံများအားထုတ်ပိုးမှု၊ သိုလှောင်သိမ်းဆည်းမှုဆိုင်ရာ အသုံးပြုမှုနည်းပညာနှင့် နည်းစနစ်များ၊ ဖော်ပြပါထုတ်ကုန်များအား ကုန်ချောထုတ်လုပ်မှု

ဆိုင်ရာနည်းပညာများစသည်တို့အား တတ်ကျွမ်းနားလည်ရေးနှင့် အသုံးချနိုင်ရေးအတွက် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများလိုအပ်ပါမည်။ အလားတူပင်မွေးမြူရေးကဏ္ဍတွင် တိရစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ကုသရေး၊ ခြံလှောင်တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးစနစ်ဖြင့် မွေးမြူနည်းများ၊ ခရီးသွားလာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများနှင့်ဆက်စပ်သည့် ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာနည်းပညာများလည်း လိုအပ်ပါမည်။ မြို့နယ်အဆင့်ရှိ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ဖော်ပြပါကိစ္စများအတွက် ကျေးရွာလူထု၏လိုအပ်ချက်များအား ထိထိရောက်ရောက် ကူညီပံ့ပိုးနိုင်မည့် အစီအစဉ်များလိုအပ်ပါမည်။

(ဂ) ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများတိုးတက်ရန် ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများတိုးတက်ရေး

မြို့နယ်အဆင့်တွင် အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးမှုသာ ကျေးရွာထုတ်ကုန်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ကုန်စည်စီးဆင်းမှုများကောင်းမွန်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သီးနှံထုတ်လုပ်ရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသုံး သွင်းအားစုများရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရေး၊ ထုတ်ကုန်များသိုလှောင်ရေး၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရေးတို့အတွက် ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများဖွံ့ဖြိုးရန် အခြေအနေကောင်းများဖန်တီးနိုင်မည့် မူဝါဒများလိုအပ်ပါမည်။

(ဃ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက်လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့် ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။

(ဈ) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာ များအဖြစ်သို့ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ်ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်းငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီးလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသောသဘာဝဘေး အန္တရာယ်သက်ရောက်မှုများမရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည်မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များအား ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက်ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှု ဆိုင်ရာရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအားပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူ စေရန်ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်း လဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင်နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်** ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအားကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ် ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါ မည်။ Functional classification သည်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၄င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင် သောစီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classification သည်စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများဆောင် ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း: (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း: (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁) ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Investment) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း များနှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊

(၂) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး (Capacity Building) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစ သည့် အသုံးစရိတ်၊

(၃) အထွေထွေရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု (ငွေကြေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးလုပ် ငန်းများ ပေါင်းစပ်လျက်)၊

(၄) လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင်ဆောင်ရွက်သင့် သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာ

သားအုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးကဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အ စည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အကြောင်းအရာဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ					
	• သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးအတွက်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာဗဟုသုတ၊ကျွမ်းကျင်မှုများရရှိ အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း			• ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံအမျိုးအစားများတိုးတက်စိုက်ပျိုး နိုင်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ဩဂဲနစ်သီးနှံများထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက်သင်တန်းများ၊ အော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ သုံးစွဲနိုင်ရေး • ဈေးကွက်နှင့်ပက်သက်သောအချက်အလက်များဖြန့် ဝေပေးနိုင်မည့် နည်းပညာပေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း။ • လက်တွန်းထွန်စက် အသေး (၅) စီး • စပါးဘဏ် • စိုက်မွေးဝင်ငွေတိုးအရင်အနှီး • မျိုးကောင်းနှစ်ရှည်ပင် (သစ်မွေး၊နံ့သာဖြူ၊ထောပတ်၊ သစ်မွေး၊မက်မန်း)	
မွေးမြူရေး	• တစ်နိုင်တစ်ပိုင်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း			• နွား၊ဆိတ်၊ဝက်၊ ကြက် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေး	• •
ပညာရေး	• ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်အသုံးအဆောင်များပြုပြင်ခြင်းနှင့်အ			• မိဘဆရာအသင်း၊ • ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့တို့မှဦးဆောင်၍ ကျေးရွာမှ ငွေကြေးကောက်ခံရန်။	•

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အကြောင်းအရာဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
	သစ်တည်ဆောက်ခြင်း			• ကျောင်းပရိဘောဂ၊ ကျောင်းဝန်ထမ်းအိမ်ယာ • ကျောင်းအိမ်သာ၊ စာကြည့်တိုက်၊ ပရိဘောဂ	
ကျန်းမာရေး					
	ကျေးရွာ၏ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး နှင့်ရေကောင်းရေသန့်ဖူလုံမှုတိုးတက် ရေး			• သောက်သုံးရေလှောင်ကန်(၅)ကန်အမိုးပြုလုပ်ရန် • ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအသိပညာပေးဟောပြော ပွဲများစီစဉ်ခြင်း။ • ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်သုံးစွဲခြင်း	• DRD
အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြား လာစေရေး			• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုသင် တန်းပေးခြင်း။ • သီးနှံ၊ မွေးမြူရေးထွက်ကုန်နှင့် ကျောက်မီးသွေး၊ သဲကျောက်ကဲ့သို့အခြားသဘာဝထွက်ကုန်များကုန် ချောထုတ်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအခွင့်အလန်း များဖွံ့ဖြိုး ရေး။ • စျေးကွက်ထိုးဖောက်မည့်အကျိုးတူအုပ်စုဖွဲ့စည်း ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။ • အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတိုးတက်လာစေရန်လုပ် ငန်းရှင်များနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း။	• DRD
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး					
	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအ စီအစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း			• သစ်တောထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာအသိပညာများတိုး တက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ထင်းကုန်သက်သာမီးဖို၊ထင်းအစားထိုးလောင်စာ များ၊စွမ်းအင်များအသုံးပြုနိုင်အောင်ဆောင်ရွက်	•

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အကြောင်းအရာဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
				ခြင်း • မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းရေးအစီအစဉ်များ	
လမ်းပန်း ဆက်သွယ် ရေး **လမ်း၊ တံတား ကောင်းမွန် လာစေရေး**	• အခြေခံအဆောက်အဦးတိုး တက် ကောင်းမွန်စေရေး			• လမ်း၊တံတားကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း။ • ရွာလယ်လမ်း (၂) လမ်း ပြုပြင်ခြင်း။ (၂မိုင်စီ) • ရေပိုက်လိုင်းပြုပြင်ခြင်း	
အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ ***အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်မှု***	အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးရေး။			• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုနှင့်ငွေကြေးစီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • ဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေး သင်တန်းများစီစဉ်ခြင်း	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုကဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ရေးဆွဲထား ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစား ပေးအ ဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁	သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးအ တွက်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပ ညာဗဟုသုတ၊ကျွမ်းကျင်မှုများရ ရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	✓	✓	✓		
၂	ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆောက်အ ဦးများပြုပြင်ခြင်း၊အသစ်ဆောက် လုပ် ၏ခြင်း	၂	✓				
၃	ကျေးရွာ၏ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်း ရေးနှင့်ရေကောင်းရေသန့်ဖူလုံမှု တိုးတက်ရေး	၃	✓	✓			
၄	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပြားလာစေရေး	၄	✓	✓	✓	✓	✓
၅	တစ်နိုင်တစ်ပိုင်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်လုပ် ကိုင်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း	၅	✓				
၆	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း ရေးအစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း	၆					

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရွေးချယ်ဗျူဟာ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီးဖြစ်ပါ သည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ကာလ၊ အခြေခံ အဆောက်အဦးကို ပြုပြင်ထိန်းသိန်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သောစီမံကိန်းများကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာအသေးစိတ် အထောက်အပံ့ များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန်လိုအပ်ပါ

သည်။ စီမံချက်များအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေးရရှိနိုင်မှုအပေါ်အခြေခံပြီး နှစ်စဉ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များ အပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလ အတွက်ရေးဆွဲထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင်နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်မည့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်သည်။

အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားသော စီမံကိန်းအလိုက်ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative) အဖြစ်ကိုးကားရန်ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာအကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးအတွက်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာဗဟုသုတ၊ကျွမ်းကျင်မှုများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း					
၂	ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆောက်အဦးများပြုပြင်ခြင်း၊အသစ်ဆောက်လုပ်ခြင်း					
၃	ကျေးရွာ၏ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးနှင့်ရေကောင်းရေသန့်ဖူလုံမှုတိုးတက်ရေး					
၄	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရေး					
၅	တစ်နိုင်တစ်ပိုင်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း					

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၆	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း					

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်း လုပ်ငန်းကိုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကို လည်းရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့်တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြိုးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ

- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသောသတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင်ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့ နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်း တို့ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက်သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖေါ်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖေါ်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့်ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကိုအဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/ သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သောအခွင့်အလမ်းများဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)
- သတင်းမီဒီယာများ
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရ ခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၆	၆	၁၂	၃.၆%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၂၀	၁၉	၃၉	၁၁.၆%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၁၄	၁၄	၂၈	၈.၄%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၁၃	၂၅	၃၈	၁၁.၃%	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၉၂	၁၁၀	၂၀၂	၆၀.၃%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၆	၁၀	၁၆	၄.၈%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၁၅၁**	**၁၈၄**	**၃၃၅**	**၁၀၀%**	
အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၈၀)			**တစ်အိမ်ထောင်စုပျှမ်းမျှလူဦးရေ (၅-၆)ဦး**		

ရည်ညွှန်း။ ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသ တင်းအချက်အလက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

ကျေးရွာတွင်မိသားစု (၈၀) စု ရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း (၃၃၅) ဦး ရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှ တစ်မိသားစုလျှင် (၅) ဦးမှ (၆) ဦးအထိ ရှိပါသည်။ အသက် (၁၅နှစ်မှ၆၀နှစ်) အထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ ၆၉.၁ % ရှိပြီး (၁၅) နှစ်အောက် လူဦးရေနှင့် အသက် (၆၀) နှစ် အထက် လူဦးရေစုစုပေါင်း ၃၀.၉ % သည် မှီခိုသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

(၁.၂) လုပ်သားအင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အိမ်ထောင်စု	အဓိကအလုပ်အကိုင် %	တွဲဖက်အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	***စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆၄	၈၀.၀ %	၅	(၃)အိမ်ထောင်စုသည်တောင်းယက်လုပ်ငန်းနှင့်တွဲဖက်၍လုပ်ကိုင်၊(၂)အိမ်ထောင်စုသည်ကျွဲနွားရောင်း/ဝယ်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင်ကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ			၆	(၆)အိမ်ထောင်စုသည်လက်သ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	အလိုက် အလုပ်သမား				များပန်းရံနောက်လိုက်လုပ်ခြင်း ကိုစိုက်ပျိုးနှင့်တွဲဖက်၍လုပ်ကိုင်ပြီး၊(၇)အိမ်ထောင်စုသည်ကျပန်း အလုပ်ကိုစိုက်ပျိုးရေးနှင့်တွဲဖက်၍လုပ်ကိုင်ပါသည်။
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၂	***တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၅.၀%		ကျွဲမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်သူ(၃) အိမ်ထောင်စု၊နွားမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်သူ(၁)အိမ်ထောင်စုရှိ။
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၃	***ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၄	***သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၅.၀%	၃	(၄)အိမ်ထောင်စုတောင်းယက်လုပ်ငန်း၊(၃)အိမ်ထောင်စုသည်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့်တွဲဖက်၍လုပ်ကိုင်
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၆	***လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၇	***ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂.၅%		လက်သမားဆရာ(၂)ဦး

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား			၆	လက်သမား၊ပန်းရံနောက်လိုက် (လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်တွဲဖက် ၍လုပ်ကိုင်
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၈	*ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၉	*ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၀	*လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆	၇.၅%		ဓါတ်ဆီဆိုင်(၂)ဆိုင်၊ကုန်စုံဆိုင် (၄)ဆိုင်
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၁	*ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၂	*ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၃	*ငွေရေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေရေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၄	*အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၆	***ပညာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၇	***ကျန်းမာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၈	***လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၉	**အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၂၀	**ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ရာသီ				
	အလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
	စုစုပေါင်း	၈၀	၁၀၀ %	၂၀	

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရှိသောသတင်း အချက်အလက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူအိမ်ထောင်စု (၈၀) ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ (၅) ရာခိုင်နှုန်းသာရှိပါသည်။ အရောင်းဝယ်လုပ်ကိုင်သူ (၂) ဦးမှာ ကျွဲ၊ နွား ရောင်းဝယ်ခြင်းလုပ်ကိုင်ပါသည်။ ဈေးကွက်နှင့်နီးသော်လည်း လေ့လာမှုအားနည်းပါသည်။ ဒေသထွက် သီးနှံများ ကုန်ကြမ်းများ ထွက်ရှိမှုနည်းပါးပါသဖြင့် ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းမရှိပါ။ ကျေးရွာအတွင်းရှိအမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများသည် အများအားဖြင့်နယ်မြေအနေအထားအရ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ စက်ရုံများသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၁.၃) စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

(၁.၃.၁) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၃၇.၅	ညံ့	မရ	မိုးကောင်းသောက်
ယာ (ရေခြံ)	၉	သင့်	မရ	မိုးကောင်းသောက်
ဥယျာဉ်	၂	သင့်	မရ	မိုးကောင်းသောက်
အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း	၄၁	သင့်	မရ	မိုးကောင်းသောက်
သစ်တောမြေ	၅၀	ကောင်း	မရ	
စုစုပေါင်း				

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

ကျေးရွာတွင်ရေထွက်နှစ်ခုရှိသော်လည်း ကျေးရွာအပြင်မြို့ပေါ် အိမ်ထောင်စုများပါခွဲဝေသုံးစွဲကြပါသည်။ သောက်သုံးရေသာလျှင်ရရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေအတွက် ရေစနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲရန် လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ မြေဩဇာအသင့်အတင့်သာ ကောင်းမွန်သောစိုက်ပျိုးမြေများဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မိုးရေကိုသာအဓိကအားကိုးပြီး လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ လယ်မြေဧက (၃၇.၅) ဧကရှိပြီး အိမ်ထောင်စု (၁၇) စုမှလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ယာ(ရေခြံ) (၉) ဧကရှိပြီး အိမ်ထောင်စု (၃) စုမှလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဥယျာဉ် (၂) ဧကရှိ၍ အိမ်ထောင်စု (၂) စုမှ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ဧက (၄၁) ဧကရှိ၍ အိမ်ထောင်စု (၄၄) စုမှလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ နှစ်ရှည်စိုက်ပျိုးသီးနှံများ အစားထိုးစိုက်ပျိုးနိုင်သော်လည်း အရင်းအနှီးနှင့် နည်းပညာမသိရှိပေ။ အိမ်ခြံဝင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးမြေတွင် ပဲအမျိုးမျိုး၊ သခွား၊ ဖရုံ၊ ငှက်ပျော၊ ပြောင်း၊ သရက်၊ ထောပတ်၊ ငရုတ်၊ အာလူး၊ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ကြက်သွန်ဖြူ၊ ကြက်သွန်နီ၊ ဂျုံး၊ ဂျင်း၊ မြေပဲ၊ လက်ဖက်၊ သဘော်၊ ကြံ၊ စပါးစသည့် အပင်များကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ခြံစိုက်ပျိုးသောအိမ်ထောင်စု (၂) စုမှထောပတ်ပင်စမ်းသပ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ သစ်တောမြေ (၅၀) ဧက ခန့်ရှိပြီးရွာတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများမှ ပိုင်ဆိုင်သောမြေများဖြစ်ပြီး ကျေးရွာပိုင်သစ်တောမြေမရှိပါ။ ကျွဲများအတွက်စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိပါ။ သစ်တောများအတွင်း၌ သာလွတ်ကြောင်းကြသည်။

(၁.၃.၂) ခါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား(၄) ခါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု(များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု(လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ခါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ
ခါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ ကျောက်၊ ကျောက်မီးသွေး၊သဲ) စသည့်	သင့်	ကျောက်၊သဲများကိုကျေးရွာအနီးတွင်အလွယ်တကူသယ်ယူရနိုင်ပါသည်။
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	နွားစာကိုမိုးနှင့်ဆောင်းတွင်အလွယ်တကူရနိုင်ပြီးနွေရာသီတွင်အနည်းငယ်ရှားပါးပါသည်။ဒေသထွက်ပရဆေးပင်များလည်းရနိုင်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

ဇယား(၅) ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်/ယာ-၃၈က	လယ်/ယာ-၂၈က	လယ်/ယာ - ၁၈က	-
အိမ်အခြေအနေ	၂ထပ်၊သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ၊အင်္ဂတေခင်း	၁ထပ်၊သွပ်မိုး၊ပျဉ်ခင်း၊ ပျဉ်ကာ	သွပ်မိုး၊ထရံကာ၊ပျဉ်ခင်း	သွပ်မိုး၊ထရံကာ၊ ဝါးခင်း
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်းစက်၊မြက်ဖြတ်စက်၊	ပေါက်ပြား၊ထယ်၊ ဓားမကောက်	ပေါက်ပြား၊ထယ်၊ဓားမကောက်	ပေါက်ပြား၊ ဓားမကောက်
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	တီဗွီ၊ဆိုင်ကယ်၊ စလောင်း၊ဖုန်း၊ ရေခဲသေတ္တာ	တီဗွီ၊ဆိုင်ကယ်၊ စလောင်း၊ဖုန်း၊	တီဗွီ၊ဆိုင်ကယ်၊ ဖုန်း	-
တစ်နှစ်ဝင်ငွေ	၈၀-သိန်း	၅၀-သိန်း	၃၀-သိန်း	၁၅-သိန်း
အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၈၀)စု	**၁၃အိမ် (၁၆.၂၅%)**	**၂၂အိမ် (၂၇.၅%)**	**၃၄အိမ် (၄၂.၅%)**	**၁၁အိမ် (၁၃.၇၅%)**

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၁.၅) ဝမ်းစာဖူလုံမှု၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ၊

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု ဇယား (၆) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၉	၃၀%	ကျေးရွာစျေးဆိုင်များမှအကြွေးယူရခြင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများထံမှငွေချေးငှားစားသုံးခြင်း၊ကျေးရွာမှငွေတိုးပေးသူများထံမှငွေတိုးယူပြီးစားနပ်ရိက္ခာဝယ်ယူစားသုံးရသည်။
၃လနှင့်၅ လအထိ	၁၃	၄၃.၃%	ကျေးရွာစျေးဆိုင်များမှအကြွေးယူရခြင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများထံမှငွေချေးငှားစားသုံးခြင်း၊ကျေးရွာမှငွေတိုးပေးသူများထံမှငွေတိုးယူပြီးစားနပ်ရိက္ခာဝယ်ယူစားသုံးရသည်။
၆လမှ ၁၂ လအထိ	၈	၂၆.၇%	ဆွေမျိုးသားချင်းများချေးယူခြင်း၊စျေးဆိုင်များအကြွေးယူခြင်း၊လုပ်ငန်းရှင်များထံမှလုပ်အားခ ကြိုတင်ယူသုံးစွဲခြင်း။

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

ကျေးရွာရှိ အဆင့် (၃) ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုနှင့် အဆင့် (၄) အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုဝင်များထဲမှ အိမ်ထောင်စု (၃၀) ကိုသာစစ်တမ်းကောက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁.၅.၂) ထိခိုက်လွယ်သောလူပုဂ္ဂိုလ်အုပ်စု

ဇယား(၇) ထိခိုက်လွယ်သောလူပုဂ္ဂိုလ်အုပ်စု

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ဖခနှစ် နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-
				အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ			
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ			
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ			

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၁.၅.၃) ကျေးရွာရှိထိခိုက်လွယ်မှုဖြစ်နိုင်သည့်အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	နိမ့်	မြေယာမဲ့ကျပန်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြသောအိမ်ထောင်စုများနှင့်ဆင်းရဲသားတောင်သူများသည်စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုကိုကြုံ တွေ့ရနိုင်ပါသည်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ...)	နိမ့်	နွေရာသီတွင်စိုက်ပျိုးရေအခက်အခဲရှိ
၃	ငှက်ဖျား	နိမ့်	ငှက်ဖျားကူးစက်မှုဇုန်တွင်မကျရောက်သောကြောင့်ငှက်ဖျားရောဂါမရှိသလောက်နည်းပါသည်။
၄	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက	မြင့်	စိမ့်စမ်းရေသောက်သုံးရပြီးရေကိုကြို ချက်သောက်လေ့မရှိသောကြောင့် လည်းကောင်း၊အစားအသောက်များမသန့်ရှင်းသောကြောင့်လည်းကောင်း ဖြစ်လေ့ရှိပြီးကလေးငယ်များတွင်အဖြစ်များပါသည်။
၅	ခုခံအားကျဆင်းမှု ရောဂါ	လတ်	နိုင်ငံခြားသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြ၍ပိုးရိမ်ရပါသည်။
၆	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	
၇	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	သစ်တောများရှိခြင်းကြောင့်မိုးခေါင်လေ့မရှိသော်လည်း၀ါထပ်သည့်နှစ်များတွင် မိုးခေါင်တတ်ပါသည်။
၈	မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းခြင်း	လတ်	တစ်ခါတစ်ရံတွင်အချိန်အခါမဟုတ်မိုးကြီး လေ့ရှိပါသည်။
၉	လေပြင်းမုန်တိုင်း	နိမ့်	တစ်ခါတစ်ရံလေပြင်းများ၊လေဆင်နှာမောင်းများ တိုက်ခတ်လေ့ ရှိပါသည်။
၁၀	ငလျင်	နိမ့်	ငလျင်ကြောတွင်မရှိခြင်း။
၁၁	မီးဘေး	နိမ့်	နွေရာသီတွင်အန္တရာယ်ရှိနိုင်ပါသည်။
၁၂	မြေဆီလွှာ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း	မြင့်	စိုက်ပျိုးရေးဓာတုဆေးများကိုအသုံးပြုခြင်းကြောင့်မြေဆီလွှာသည်အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိပျက်စီးနိုင်ပါသည်။ တောင်သူများသည်မြေဆီလွှာပြုပြင်သောနည်းလမ်းများကိုအသုံးမပြုပေ

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

ကျေးရွာအတွင်းရှိလူငယ်၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ မြေယာမဲ့များ၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူလက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းအိမ်ထောင်စုများနှင့် နယ်စပ်ဒေသသွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ အိမ်ထောင်စုများထိခိုက်လွယ်မှုဖြစ်နိုင်ခြေမြင့်မားပါသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံသို့မိသားစုအလိုက် ပြောင်းရွှေ့၍ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၁၀) အိမ်ထောင်စုရှိ၍ တခြားအိမ်ထောင်စုများမှာ အနည်းဆုံး (၁-၂) ယောက်အထိသွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အရွယ်ကောင်း အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများလည်းတစ်အိမ်ထောင် (၁-၂) ယောက်နှုန်း အထိသွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသဖြင့် ရောဂါကူးစက်ခံရနိုင်မှုအခွင့်အလမ်းများပါသည်။ ကျေးရွာအနေထားအရအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါး ၍ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	ထိုင်းနိုင်ငံသို့အလုပ်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်း၊
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့်	မိသားစုဦးရေများပြီးအလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူနည်းသောကြောင့်အလုပ်ကိုင်ရှားပါးခြင်းဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း အမျိုးသားများနှင်အတူတန်းတူလုပ်အားခမရခြင်း၊
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	အလုပ်ကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း၊အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊မြို့နှင့်နီးသော်လည်းစွန့်စားလုပ်ကိုင်နိုင်မှုအားနည်း ၊ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရန်အလုပ်အခွင့်လမ်းမတည်ငြိမ်ခြင်း
၄	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	အလုပ်ကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ဝင်ငွေနည်းပါးခြင်း၊အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊မြို့နှင့်နီးသော်လည်းစွန့်စားလုပ်ကိုင်နိုင်မှုအားနည်း၊ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရန်အလုပ်အခွင့်လမ်းမတည်ငြိမ်ခြင်း
၅	နယ်စပ်ဒေသ	မြင့်	နယ်စပ်သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများ ရောဂါကူးစက်မှုကြီးတွေ့နိုင် ။

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၆	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်	
၇	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	မြင့်	နယ်စပ်သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများ ရောဂါကျရောက်မူကူးစက်မူဖြစ်နိုင်ခြေများ

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ထိခိုက်လွယ်ရခြင်းမှာ ၎င်းတို့သည် အမျိုးသားများနှင့် တန်းတူအလုပ်ကြမ်းများ မလုပ်နိုင်ခြင်း၊ ကုန်ဈေးနှုန်းများ ကြီးမြင့်လာသဖြင့် စားဝတ်နေရေးခက်ခဲလာခြင်း၊ လုပ်အားခနည်းခြင်း၊ ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စများတွင် ၎င်းတို့၏ကဏ္ဍ ပါဝင်မှုနည်းခြင်း စသည်တို့ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိပါသည်။ ကျပန်းမိသားစုများနှင့် မြေယာ မဲ့ဆင်းရဲသား မိသားစုများသည် ပုံမှန်အလုပ်မရှိသဖြင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေမရရှိခြင်း၊ အခြားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန်အတွက်လည်း အရင်းအနှီးငွေမရှိခြင်း စသည့်အချက်များကြောင့် ၎င်းတို့အားထိခိုက် လွယ်သည့်အစုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၁	၁	-	၁	စီမံခန့်ခွဲရေး	၅	၆
၂	မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့	၁	၄	၃	၇	အရင်းမပျောက်လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ	၅	၆
၃	ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့	၂	၁၀	-	၁၀	သာရေး၊နာရေး၊ဘာသာရေး၊လူမှုရေး၊ကျေးရွာဘက်စုံလုပ်ငန်းများ။	၄	၆
၄	လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအဖွဲ့	၂	၁၅	-	၁၅	ကျေးရွာမီးလင်းရေး	၄	၆

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့ (အားနည်း)

(၂.၁.၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့များအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

ဇယား (၁၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့များအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာန	၄	ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး(မြစိမ်းရောင်)

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ(၁၈–၂၀/၇/၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ

ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှစတင်၍ ကျေးရွာ၌ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် တစ်လ (၃၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် (၄၅) အိမ်ထောင်စုအား လစဉ်ကောက်ခံခဲ့ပြီး ကျေးရွာ၏သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေး လူမှုရေးကိစ္စများတွင် အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ (၂၈) အိမ်ထောင်စုမှာ မြို့ပေါ်ရပ်ကွက်မှ ခွဲထွက်လာသူ များဖြစ်ပြီးကောက်ခံ၍မရပါ။ (၇) အိမ်ထောင်စုမှာ ဆင်းရဲသောမိသားစုများဖြစ်၍ ရန်ပုံငွေမထည့် ဝင်နိုင်ပါ။ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့တွင် ရည်ရွယ်ချက်များ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိပါ။ မှတ်တမ်းများထားရှိသော်လည်း ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တကျ ရေးသွင်းထားခြင်းမရှိပါ။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများ လိုအပ်လျက်ရှိပါ သည်။

မြစိမ်းရောင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီကို (၁၆.၇.၂၀၁၅) ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ဝင် ကျား (၄) ဦး ၊မ (၃) ဦးဖြင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပါသည်။ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ (၃-၉-၂၀၁၅) တွင် ရံပုံငွေအဖြစ် သိန်း (၃၀၀) ကျပ်အားပံ့ပိုးပေးခဲ့ပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် အသေးစားဝင်ငွေတိုး လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် တစ်အိမ်ထောင်စုလျှင် အနည်းဆုံး (၂၀၀၀၀၀) ကျပ်မှ အများဆုံး (၁၀၀၀၀၀၀) ကျပ်အထိပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။

လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးကော်မတီကို (၂၀၁၄) ခုနှစ်တွင် အဖွဲ့ဝင်ကျား(၁၅) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ ပါသည်။ ကျေးရွာမှ (၂) နှစ်အတွင်း (၆) ကြိမ်ကောက်ခံခဲ့ပြီး ပထမအကြိမ်တွင် တစ်အိမ်လျှင် (၂၀၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် အိမ်ခြေ (၆၇) အိမ်မှ ကျပ်(၁၃၄) သိန်းဖြင့် စတင်ခဲ့ပြီး ကျန် (၅) ကြိမ်တွင် တစ်ကြိမ်လျှင် တစ်အိမ်ထောင် (၁၀၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် ကျပ် (၃၃၅) သိန်းရရှိကာ စုစုပေါင်း တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၇၀၀၀၀၀)ကျပ်နှုန်းဖြင့် စုစုပေါင်းကျပ် (၄၆၉) သိန်းအကုန်အကျခံကာ ကိုယ် ထူကိုယ်ထ လျှပ်စစ်မီးရရှိခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ (၈၀) ရှိသည့်အနက် ကျန် (၁၃)အိမ်မှာ စီးပွားရေး အဆင်မပြေသည့်အတွက် လျှပ်စစ်မီးမယူနိုင်ပါ။ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးကော်မတီမှ လစဉ် မီတာခ ကောက်ခံပေးခြင်း၊ မီးပျက်ပါက မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနသို့ အကြောင်းကြားခြင်းများ ပြုလုပ် ပေးပါသည်။ ရေရှည်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အစီအစဉ်များမရှိပါ။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

၄င်းကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်းကို (၁၆.၇.၂၀၁၅) ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ဝင် ကျား (၄) ဦး ၊မ (၃) ဦး ဖြင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူ ရေးအတွက် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းအတွက် ဖွဲ့စည်းထားခဲ့ပါသည်။ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု နှင့် အများသဘောတူဆုံးဖြတ်ချက်အရ ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းရန် ပြုလုပ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ၊

(၂.၂.၁) စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံ

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုသည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား(၁၂) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၃၈	၄၇.၅%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်	၃၀	၃၇.၅%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ - ၅ ဧကထိ	၁၂	၁၅%	တောင်သူငယ်
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		**၈၀**	**၁၀၀ %**	

ရည်ညွှန်း–ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

လယ်သမားကြီးများမှာ လယ်မြေ (၁၀) ဧကအထိ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး (၁၃) ဦးရှိပါသည်။ အလယ်အလတ် လယ်သမားများသည် (၃-၅) ဧက ခန့် ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး၊ လယ်သမားငယ်များ သည် (၁-၂) ဧက ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား(၁၃) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်)
-	-	-	-	-

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအ ချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ	သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိုမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
စပါး	၃၇.၅	တင်း	၂၅	၃၀	၂၈	ဝါဆိုလမှတန်ဆောင်မုန်းနတ်တော်လမှတပို့တွဲ	မြင့်	နိမ့်	ဝမ်းစာဖူလုံမှုအတွက်
အာလူး	၃	ဝိဿာ	၁၅၀၀	၂၀၀၀	၁၇၅၀		မြင့်	နိမ့်	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံ

စပါးစိုက်ဧကပေါင်း (၃၇.၅) ဧကရှိပြီး အိမ်ထောင်စု (၁၇) စုသာ စိုက်ပျိုးကြသည်။ ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ စပါးစိုက်ပျိုးရန်လယ်မြေမရှိကြပါ။ ဒေသမျိုးကိုသာ စိုက်ပျိုးကြပြီး လယ်မြေအများဆုံးပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုမှာ (၃) ဧကသာပိုင်ဆိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှုအတွက်သာ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြပါသည်။ ဝါဆိုလတွင်စတင်စိုက်ပျိုးကြပြီး တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ရိပ်သိမ်းကြပါသည်။ အထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧက (၂၅-၃၀) တင်းရရှိပါသည်။ မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးနည်းများသာ အသုံးပြုခြင်း၊ ဓာတ်မြေဩဇာအသုံးပြုမှုများသဖြင့် မြေဆီဩဇာပျက်စီးခြင်း၊ မိုးရွာသွန်းမှုနည်းသဖြင့် မိုးရေလုံလောက်စွာမရရှိ ခြင်းတို့ကြောင့် စပါးအထွက်နှုန်းနည်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပုလဲဓါတ်မြေဩဇာတစ်အိတ်ဈေးနှုန်း (၂၅၀၀) ကျပ်ကုန်ကျ၍ တီစူပါဓါတ်မြေဩာ (၁) အိတ်ဈေးနှုန်းမှာ (၁၅၀၀၀) ကျပ်ပေးရပါသည်။ တစ်ဧကလျှင် ပုလဲ ဓါတ်မြေဩာ (၂) အိတ်ထည့်ရ၍ တီစူပါဓါတ်မြေဩာ (၁)အိတ်ထည့်ရပါသည်။ ဓါတ်မြေဩာအတွက် ကုန်ကျစရိတ်မှာ မှာ(၆၅၀၀၀) ကျပ်ကုန်ကျပါသည်။ နွားချေးတစ်ပုံးလျှင် (၄၀၀) ကျပ်ပေးရ၍ တစ်ဧကလျှင် နွားချေးပုံး(၂၀၀) ခန့်ထည့်ရပါသည်။ စုစုပေါင်းနွားချေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ် (၈၀၀၀၀) ကျပ် ခန့်ကုန်ကျပါသည်။ အလုပ်သမား ခတစ်ဦးလျှင် (၃၀၀၀) ကျပ်ပေးရ၍ တစ်ဧကလျှင် အလုပ်သမား (၂၀) ဦး အသုံးပြုရ၍ (၆၀၀၀၀) ကျပ်ကုန်ကျပါသည်။ စပါးကြိတ်ခွဲခတစ်တင်း (၄၀၀) ကျပ်ပေးရပါသည်။ ဆန်တစ်တင်းကို (၁၈၀၀၀) ကျပ်ဖြင့်ဝယ်ယူပါသည်။ စပါးတစ်ဧကမှ ဝင်ငွေ (၂၃၄၀၀၀) ကျပ် ခန့်ရရှိ၍ အမြတ်တစ်ဧကလျှင် ပျမ်းမျှ (၃၀၀၀၀) ကျပ်ခန့်ရရှိပါသည်။ စပါးကို ဝမ်းစာဖူလုံမှုရရှိရန် သာစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ အထွက်နည်းရခြင်းမှာ ဒေသမျိုးဖြစ်ခြင်း၊ မြေဆီလွှာမကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာ၏အာလူးစိုက်ဧကမှာ (၃) ဧက ခန့်ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးချိန်အနေဖြင့် အာလူးကို ဒီဇင်ဘာလတွင်စိုက်ပျိုး၍ ဖေဖော်ဝါရီလတွင်ရိတ်သိမ်းပါသည်။ အာလူးမျိုးမှာ အောင်ပန်းမျိုးဖြစ်ပြီး ပင်လုံစိုက်ပျိုးရေး ဆိုင်မှဝယ်ယူရပါသည်။ အာလူးတစ်ပိသာစိုက်လျှင် ပျမ်းမျှ (၅) ပိသာထွက်ရှိပါသည်။ အာလူးမျိုးတစ်ပိသာလျှင် (၁၀၀၀) ကျပ်ပေးရ၍ တစ်ဧကလျှင် (၄၀၀) ပိသာခန့်စိုက်ရပါသည်။ နွားချေးပုံး (၂၀၀) ခန့်သုံးရ၍ နွားချေးဖိုး ကျပ် (၈၀၀၀၀) ကျပ်ကုန်ကျပါသည်။ မြေဩဇာအနေဖြင့် ပုလဲ၊ တီစူပါကိုသုံးရ၍ ကုန်ကျစရိတ်မှာ တစ်ဧကလျှင် (၁၂၆၅၀၀) ကျပ်ခန့်ကုန်ကျပါသည်။ အလုပ်သမားခမှာ (၃၀၀၀) ကျပ်ပေးရ၍ တစ်ဧကလျှင် အလုပ်သမား (၃၀) ဦး အသုံးပြုရ၍ကုန်ကျစရိတ် (၉၀၀၀၀) ကျပ်ရှိပါသည်။ ရာသီဥတုအခြေအနေပေါ်မူတည်ပြီး တစ်ဧကအထွက်နှုန်းမှာ (၁၅၀၀-၂၀၀၀) ပိသာဖြစ်ပါသည်။ အာလူးတစ်ပိသာဈေးနှုန်းမှာ (၆၀၀) ကျပ်ခန့်ရရှိ၍ ထွက်ရှိလာသောအာလူးကို ပင်လုံမြို့ရှိဈေးသို့ သွားရောက်ရောင်းချပါသည်။ တစ်ဧက (၁၂၀၀၀၀၀) ကျပ်ခန့် ရရှိပါသည်။ အမြတ်မှာ (၅၀၀၀၀၀) ကျပ်ခန့်ရရှိပါသည်။

အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ပျိုးသီးနှံများ

အာလူး၊ ပြောင်းဖူး၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ မြေပဲ၊ ခရမ်းချဉ်၊ ဂျင်း၊ ဂျူးပင်၊ ငှက်ပျောပင်များကို တပိုင်တနိုင်ဝင်ငွေရစိုက်ပျိုးသီးနှံအဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ သခွား၊ ဖရုံ၊ ငရုပ်၊ ကြက်သွန်ဖြူ၊ ကြက်သွန်နီ၊ လက်ဖက် စသည့်စားသုံး သီးနှံများကိုလည်း အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု (၂) စုမှာ ပြောင်းဖူး (၄) ဧကအား ယခုနှစ်တွင် စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးထားပါသည်။ ပြောင်းဖူးကို ယခုနှစ်တွင်မှ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ယခင်ကသနပ်ဖက်များကို စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း လွန်ခဲ့သည့် (၄) နှစ်ခန့်မှစ၍ ကုန်သည်၊ ပွဲစားများလာရောက်မှုနည်းလာခြင်း၊ ဈေးနှုန်းများကျဆင်းလာခြင်း၊ သနပ်ဖက် အရည်အသွေးကျဆင်းလာခြင်းတို့ကြောင့် အာလူး၊ ပြောင်းဖူး၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ မြေပဲ၊ ခရမ်းချဉ်၊ ဂျင်း၊ ဂျူးပင်၊ ငှက်ပျောပင်များကို တပိုင်တနိုင်အစားထိုးစိုက်ပျိုးလာကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းသီးနှံများကို အခြားစားသုံးသီးနှံများနှင့်အတူ အိမ်ခြံဝင်း၌သာ စိုက်ပျိုးကြသည်။ ဆောင်းရာသီတွင်ဂျင်းကိုစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ပင်လုံဈေး၊ လွိုင်လင်ဈေးများနှင့်နီးသော်လည်း စီးပွားဖြစ်ရောင်းချရန် ဈေးကွက်မသိခြင်း၊ ကုန်သည်၊ ပွဲစား၊ အရောင်းအဝယ်သမားများ မလာရောက်ခြင်း၊ အခြားဒေသများသို့သွားရောက်ရောင်းချရန် သယ်ယူစရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များ မသိရှိကြခြင်းတို့ကြောင့်စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိကြပါ။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ၊ အရင်းအနှီးများ၊ ဈေးကွက်များရှိလာပါက စီးပွားဖြစ်တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးလာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

(လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်သောအိမ်ထောင်စုများ)

ဇယား(၁၅) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
လက်တွန်းထွန်စက်	၁	-	အခြားသူများကိုငှားရမ်းခြင်းမရှိပါ။
မြက်ရိတ်စက်	၃	-	မိမိအိမ်ခြံဝင်းအတွက်သာအသုံးပြုကြသည်။ အခြားသူများကိုငှားရမ်းခြင်းမရှိပါ။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(က) လက်တွန်းထွန်စက် (၁) စီး၊

လယ်ထွန်စက်ကို အိမ်ထောင်စု (၁) စုမှ ပိုင်ဆိုင်ပါသည်။ မိမိလယ်ယာမြေ၌သာ အသုံးပြုပါသည်။ အခြားသူများကိုငှားရမ်းခြင်းမရှိပါ။ ကျန်သောအိမ်ထောင်စုများမှ ကျွဲကိုသာအသုံးပြုကြပါသည်။

(ခ) မြက်ရိတ်စက်(၃)စီး

အိမ်ထောင်စု (၃) စုမှ ပိုင်ဆိုင်ပါသည်။ မိမိအိမ်ခြံဝင်းအတွင်း၌သာ အသုံးပြုပါသည်။ အခြားသူများကို ငှားရမ်းခြင်းမရှိပါ။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန် အထောက်အပံ့ပေးနိုင်သည့် အခြေအနေကောင်းများ

ဇယား(၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန် အထောက်အပံ့ပေးနိုင်သည့် အခြေအနေကောင်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ၊သြဇာ)	မရှိ	တောင်ကုန်းတောင်တန်းပေါများ၍။
သဘာဝမြေဆွေး၊ သြဂဲနစ်	ရှိ	ကျွဲချေးအလုံအလောက်ရရှိ။နည်းစနစ်လိုအပ်။နွားချေးကိုပင်လုံတွင်အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့မှ ချေးငွေရရှိ။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	ပင်လုံမြို့ရှိစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်များမှရရှိနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	UNODC မှ အာလူးစိုက်ပျိုး နည်းသင်တန်းပေးခဲ့ပါသည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	ပင်လုံဈေးတွင် ရောင်းချနိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

တောင်သူဦးကြီးများသည် ကျွဲချေးကို အသုံးပြုမှုများပြားပါသည်။ သို့သော် ဓါတ်မြေဩဇာ အလွန်အကျွံသုံးစွဲမှုမရှိစေရန် အသိပညာပေးမှုများပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ်ဦးမည်ဖြစ်သည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	တောင်ကုန်းတောင်တန်းဒေသဖြစ်၍တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန်နေရာမရှိ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ယခုစက်တင်ဘာလ၊၂၀၁၅တွင်မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့မှချေးငွေရရှိ၊ ယခင်ကမည်သည့် အဖွဲ့အစည်းထံကမျှမရရှိခဲ့။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	ဒေသမျိုးရင်းကိုသာအသုံးပြုရ။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	ထိုင်းနိုင်ငံတွင်သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများသဖြင့် အခြားရွာမှငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြရသည်။
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	မိုးရွာသွန်းမှုနည်းပါးသဖြင့်လုံလောက်စွာမရရှိပါ ။
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အချိန်မှီအသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	စိမ့်စမ်းရေထွက်မှရေကိုမြောင်းများသွယ်ယူ၍ ရေပေးသွင်းနိုင်သော်လည်းမြို့ပေါ်ရပ်ကွက်များမှပိုက်များဖြင့်သွယ်ယူအသုံးပြုကြသဖြင့်စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာမရရှိ။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	လောင်မီးပိုး၊မှိုရောဂါများကျရောက်။
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	ရှိ	မိရိုးဖလာနည်းများကိုသာအသုံးပြုကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှနည်းပညာပံ့ပိုးပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။
အစိုးရမူဝါဒနှင့် စီမံချက်အထောက်အပံ့များ	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်း။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိပါ။မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်သောသစ်တောများအတွင်းလွတ်ကြောင်းမွေးမြူကြပါသည်။
ရေရရှိမှု	သဘာဝစိမ့်စမ်းရေထွက်ရှိ။

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ဒေသမျိုးရင်းများသာမွေးမြူကြသည်။
ချေးငွေ	မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့မှ ချေးငွေရရှိ။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ဟိုပုန်းမြို့နှင့်နမ့်စမ်မြို့များတွင်ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မိရိုးဖလာနည်းများဖြင့်သာမွေးမြူကြသည်။တိ/မွေးကုဉီးစီးဌာန နှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုမရှိ။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ပင်လုံ၊လွိုင်လင်၊ဟိုပုန်း၊နမ့်စမ်မြို့များတွင်ရောင်းချနိုင်သည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း၌မွေးမြူရေးပြုလုပ်ရန်မြေနေရာအလုံအလောက်ရှိသည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကျွဲ၊နွားခွာနာလျှာနာရောဂါဖြစ်၊ကြက်လည်လိမ်ရောဂါ ကြက်နာရောဂါဖြစ်ပွားပါသည်။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	မိရိုးဖလာနည်းများဖြင့်သာမွေးမြူကြသည်။
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်လက်လှမ်းမှီမှု	တိ/မွေးကုဉီးစီးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုမရှိ။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်ခြင်းမှရရှိသောသတင်း အချက်အလက်များ (၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

၂.၂.၂.၃ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၃	(၂၁) ကောင်ရှိပြီး စီးပွားဖြစ်မွေးမြူသည့်အိမ်ထောင်စု (၁) စုရှိပြီး ၄င်းအိမ်တွင် (၁၅) ကောင်ရှိ။
ကျွဲ	၂၈	(၁၃၂)ကောင်ရှိပြီးစီးပွားဖြစ်မွေးမြူသည့်အိမ်ထောင်စု (၃) စုရှိပါသည်။
ကြက်	၅၂	(၆၆၃) ကောင်ရှိပြီး စားသုံးရန်အတွက်သာ တပိုင်တနိုင် မွေးမြူကြပါသည်။
ဝက်	၂	၆ကောင်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

နောင်ဟိုင်းကျေးရွာတွင် ကျွဲမွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စု (၂၈) အိမ် ရှိ၍ ကျွဲကောင်ရေ(၁၃၂) ကောင်၊နွား မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စု (၃) အိမ်တွင်နွားကောင်ရေ(၂၁)ကောင်၊ ကြက်မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စု (၅၂)အိမ်တွင် ကြက်ကောင်ရေ (၆၆၃)ကောင်၊ ဝက်မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စု(၂)စု တွင် ဝက်ကောင်ရေ (၆) ကောင်မွေးမြူထားပါသည်။ **စီးပွားဖြစ်** ကျွဲမွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စု (၃) စုရှိပြီး (၂၂ကောင်မှ၂၅ ကောင်) အထိမွေးမြူကာ နွားမွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စု (၁) စုရှိပြီး (၁၅) ကောင်မွေးမြူထားသည်။

တစ်နှစ်လျှင် (၄-၅) ကောင်ရောင်းရပြီး ကျွဲတစ်ကောင်လျှင် (၇၀၀၀၀၀) သိန်းကျပ်မှ (၁၂၀၀၀၀၀) သိန်းကျပ်အထိရရှိပြီး၊ နွားတစ်ကောင်လျှင် (၈၀၀၀၀၀) သိန်းကျပ်မှ (၁၅၀၀၀၀၀) သိန်းကျပ်ရရှိသဖြင့် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေမှုရှိပါသည်။ အိမ်ခြေအများစုမှာ ကြက်မွေးမြူကြသော်လည်း တပိုင်တနိုင်နှင့်စားသုံးရန်အတွက်သာ မွေးမြူကြပါသည်။ အချို့သောအိမ်ထောင်စုများမှာ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်ရန် အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာရှိခြင်း၊ မွေးမြူရေးခြံဆောက်လုပ်ရန် သစ်၊ဝါးများရရှိနိုင်ခြင်း၊ ရေလုံလောက်မှုရှိခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးများရရှိသော်လည်း အရင်းအနှီးမလုံလောက်ခြင်း၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာမရှိခြင်း၊ တိ/မွေးကုဋီးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့်စီးပွားဖြစ်မမွေးမြူနိုင်ပါ။ ယခုအခါ ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင်ချေးငွေအဖွဲ့မှ မွေးမြူရေးအရင်းအနှီးများရရှိလာသဖြင့် မွေးမြူရေးကိုတိုးချဲ့၍ လုပ်ကိုင်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဝက်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်၊ နို့စားနွားမွေးမြူခြင်း၊ ဥစားကြက်၊ အသားစားကြက်များ မွေးမြူရန် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ လိုအပ်ချက်ရှိဦးမည်ဖြစ်သည်။ မွေးမြူရေးအသိအမြင်များရှိခြင်း၊ ဌာနမှဝန်ဆောင်မှုကောင်းမွန်ခြင်းတို့ကလည်း မွေးမြူသူတို့အတွက် အကျိုးအမြတ်ပိုစေပြီး စားနပ်ရိက္ခာပိုမိုဖူလုံစေပါမည်။ စံပြဥစားကြက်ခြံများ၊ အသားတိုးကြက်ခြံများ၊ နို့စားနွားတပိုင်တနိုင်မွေးမြူခြင်းများလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ပါက မိသားစုဝမ်းစာဖူလုံမှုအတွက် အထောက်အကူပြုပါမည်။ ကျေးရွာအတွက်လတ်ဆတ်သော အသားနှင့် ဥများ၊ နွားနို့များရရှိနိုင်ပါမည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူးရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူးရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ

ဇယား(၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူးရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု(နိမ့်၊လတ်၊မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၄			တောင်းယက်လုပ်ငန်း

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု(နိမ့်၊လတ်၊မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့်ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၂			လက်သမားဆရာ(၂)ဦး
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊ အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၆			ဓါတ်ဆီဆိုင်(၂)ဆိုင်၊ကုန်စုံဆိုင်(၄)ဆိုင်
၈	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သောလုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး				
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ (အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကုမ္ပဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၁၂			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

ကျေးရွာတွင် တောင်းယက်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၇) အိမ်ထောင်စုရှိရာတွင် (၄) အိမ်ထောင်စုမှာ တောင်းယက်လုပ်ငန်းအဓိကလုပ်ကိုင်ပြီး ကျန် (၃) အိမ်ထောင်စုမှာ ခြံလုပ်ငန်းနှင့်တွဲဖက်၍လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းဝါးအနည်းငယ်ရရှိပြီး ဘေးရွာတွင်ဝါးပေါများစွာထွက်ရှိ၍မိရိုးဖလာအစဉ်အဆက် တောင်းယက်ခြင်းလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပါသည်။ ပင်လုံစျေးကွက်နှင့် လည်းနီးပါသည်။ တပိုင်တနိုင်ရောင်းချရပါသည်။ ဝါးယက်လုပ်ကိုင်သူ အိမ်ထောင်စုများသည်ကုန်ကြမ်းတဖြည်းဖြည်း နည်းလာနိုင်သည့်အတွက် မိမိခြံဝင်းအတွင်း၌လည်း ဝါးပင်များကို တပိုင်တနိုင်စိုက်ပျိုးထား ကြပါသည်။ ၄င်းမိသားစုများလည်းတပိုင်တနိုင် အိမ်ခြံဝင်းလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန်ဆန္ဒရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ကုန်စုံဆိုင် (၆) ဆိုင်ရှိပြီးဆိုင် (၂) ဆိုင်မှာ ဓါတ်ဆီဖြင့်တွဲဘက်ရောင်းချပြီး ကျန်ဆိုင် (၄) ဆိုင်ကုန်ခြောက်များရောင်းချကြပါသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက် အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
လုပ်သားအင်အားအသင့်အတင့်ရှိခြင်း	သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများမရရှိခြင်း၊ရွာအနီးတဝိုက်တွင်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း၊ပညာရေးအဆင့်အတန်းနည်းပါးခြင်း၊စိတ်ပါဝင်စားမှုမရှိခြင်း
ပင်လုံမြို့နှင့်လွိုင်လင်မြို့များမှလုပ်ငန်းခွင်များအတွက်ကျေးရွာမှလူငယ်လူရွယ်များကိုကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ ပို့ချပေးနိုင်ခြင်း၊	သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းပို့ချမှုများမရှိခြင်း၊စျေးကွက်နှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း၊သတင်းအချက်အလက်မရရှိခြင်း။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်

ဇယား(၂၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်

စျေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးစျေး	အကြီးစားစျေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	၁မိုင်	၁မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့်၎င်း၏အထောက်အပံ့များ	ထော်လာဂျီ ၊ဆိုင်ကယ် ၊ချေလျင်	ထော်လာဂျီ၊ဆိုင်ကယ် ချေလျင်

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်း၊အဝတ်အထည်၊လူသုံးကုန်၊ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း၊စားသောက်ကုန်	စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်း၊အဝတ်အထည်၊လူသုံးကုန်၊ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း၊စားသောက်ကုန်
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	သွပ်မိုး၊ပျဉ်ခင်း၊ပျဉ်ကာ	သွပ်မိုး၊ပျဉ်ခင်း၊ပျဉ်ကာ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

ကျေးရွာနှင့် အနီးဆုံးနှင့် အကြီးစားဈေးကွက်မှာ ခရီးအကွာအဝေး ၁မိုင်ခန့်သာဝေးပါသည်။ ၄င်းသို့သွားရောက်ရသည်မှာ ခြေလျင်၊ ထော်လာဂျီ၊ ဆိုင်ကယ်တို့ဖြင့်သွားရောက်ကြပြီး စားသောက်ကုန်၊ အသုံးအဆောင်မျိုးစုံ၊ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံးပစ္စည်း၊ အဝတ်အထည်၊ လူသုံးကုန်ပစ္စည်း၊ စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်း အစရှိသဖြင့် သွားရောက်ကြပါသည်။ ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးမှာ သွပ်မိုး၊ပျဉ်ခင်း၊ပျဉ်ကာဖြစ်ပါသည်။ ညနေဈေးလည်း ရှိပါသည်။

(၂.၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
မြစိမ်းရောင်ချေးငွေအဖွဲ့	လည်ပတ်ရန်ပုံငွေ	၆ လ	၂ရာခိုင်နှုန်း	မလို	မရှိ
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	ကာလမသတ်မှတ်	၁၀ ရာခိုင်နှုန်း	အပေါင်ပစ္စည်းမလို	ခက်ခဲအလွယ်တကူမရ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၅) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းအပါအဝင် ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၅.၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	လတ်	မြေအနေထားပြုပြင်ရန်လိုအပ်။

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	စီးပွားဖြစ်မရှိ ။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်	စနစ်တကျမသုံးစွဲတတ်သေးသင်တန်းမရရှိ။ ရောဂါဆိုးဆိုးရွားရွားမကျရောက် ။
ရေအရင်းအမြစ်	မြင့်	ရေထွက်တဖြည်းဖြည်းနည်းပြီးခမ်းခြောက်လာ။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	စိုက်ပျိုးရေးတွင်ပြန်အသုံးပြု ။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၅.၂) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်း

ဇယား(၂၆) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်း

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
မီးဘေး	နည်း	အရံမီးသတ်တပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းထားခြင်း။
မုန်တိုင်း	နည်း	မြို့နယ်မှစာထွက်လာလျှင်ကြိုတင်အကြောင်းကြားပေးခြင်း။
မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	မရှိ။
အအေးလှိုင်း	လတ်	ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ကြေငြာပေး။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၆) ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

(၂.၆.၁) စာတတ်မြောက်မှု

ကျောင်းတက်နှုန်းနှင့် စာတတ်မြောက်မှုအခြေအနေကို အောက်ပါဇယား၌တွေ့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား(၂၇) စာတတ်မြောက်မှု

ကျေးရွာအတွင်းစာမတတ် သူဦးရေကျား (၄၃) ဦး ၊ မ (၈၅) ဦးရှိပါသည်။

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၅နှစ်နှင့်အထက်၊ ကျောင်းနေလူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၄၃	၈၅	၁၂၈	၄၅.၁%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၅၈	၁	၅၉	၂၀.၈%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၄၆	၄၉	၉၅	၃၃.၅%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၃၇	၃၇	၇၄	၂၆.၁%

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၅နှစ်နှင့်အထက်၊ ကျောင်းနေလူဦးရေ၏ %
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၄	၉	၁၃	၄.၆%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	-	-	-	
၉ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	**၁၂၅**	**၁၅၉**	**၂၈၄**	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၆.၂) ကျောင်းအပ်နှံနှုန်း

ဇယား(၂၈) ကျောင်းအပ်နှံနှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၁၆	၁၉	၃၅	၁၂၅%
အလယ်တန်း(၁၀-၁၄နှစ်)	၅	၆	၁၁	၂၉%
အထက်တန်း(၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	-	၁	၁	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ				

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

ကျေးရွာတွင် ယခုလက်ရှိမြို့ကျောင်း၌တက်ရောက်နေသော မူလတန်းကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူဦးရေ (၃၅) ဦးရှိပြီး အလယ်တန်းတက်ရောက်သူဦးရေ (၁၁) ဦးရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းစာတတ်မြောက်မှု အခြေအနေအရ လုံးဝကျောင်းမနေသူများ (၄၅.၁) ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး၊ မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ (၃၃.၅) ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ (၂၆.၁) ရာခိုင် နှုန်း၊ အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ (၄.၆) ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။

မူလတန်းကျောင်းအဖြစ်သို့မရရှိသေးခြင်း၊ ကျောင်းသားများမှာမူလတန်း ပြီးဆုံးပါက ကျောင်း တက်နှုန်းနည်းလာသည်ကိုတွေ့ရပြီး ကလေးများပညာရေးစိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းခြင်းကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ မူလတန်းအရွယ်ကလေးငယ်လေးများမှာ ကျောင်းသို့မနက်အစောစောကတည်းကထွက်ရ၍ ညနေမိုးချုပ်မှ အိမ်သို့ပြန်ရောက်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာကျက်ရမည့် အချိန်အလွန်နည်းသွားပါသည်။ မြို့ပေါ်ရှိကျောင်းမှကလေးများနှင့် စာကျက်ချိန်မှာမည်သို့မျှမယှဉ်နိုင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကလေးများမှာ တစ်နေ့စာ၊ တစ်နေ့မလိုက်နိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့်ကျောင်းစာများမလိုက်နိုင်ကြတော့ဘဲ ကျောင်းတက်ချင်စိတ်များ ကုန်ခန်းလာပါသည်။ မိဘများသည်လည်း ကလေးများပညာရေးကို အားပေးမှုမရှိတော့သောကြောင့်လည်းပါပါသည်။

(၂.၆.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

ဇယား(၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည်များမှာ ကျေးရွာမူလတန်းလွန်ကျောင်း၏ လက်ရှိအခြေအနေများဖြစ်ပါသည်။

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်း(ခွဲ)		
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	၁မိုင်			၁မိုင်		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်			ခြေလျင်		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	ပင်လုံမြို့ အထက ၁			ပင်လုံမြို့ အထက ၁		
အိမ်၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး						
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)						
ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	**ကျား:**	**မ**	**ပေါင်း:**	**ကျား:**	**မ**	**ပေါင်း:**
	-	-	-	-	-	-

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၆.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား(၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/ မဦးရေ	-
ဆရာ - တပည့်အချိုး	-
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိပါ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	မရှိပါ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကရိယာ	မူလတန်းပညာရေး ပညာရေးဌာနမှ ဗလာစာအုပ် ၁၂အုပ် ဖတ်စာအုပ်၁စုံ ၀တ်စုံ၁စုံ ပံ့ပိုးမူရရှိ ကျောင်း အပ်နှံချိန်တွင် ကျောင်းစရိတ်မပေးရ ။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျောင်းအပ်နှံချိန်တွင်ကျောင်းစရိတ်မပေးရ
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	နှစ်ပတ်လည်အခမ်းအနားပြုလုပ်၊ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၇) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၇.၁) အဖြစ်များသောရောဂါ

ဇယား(၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါ

၁.သွေးတိုး	၂. ရာသီတုပ်ကွေး	၃. ဆီးချိုရောဂါ	၄.

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃ -၅၊ ဩဂုတ်လ၊၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၇.၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား(၃၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	အခန်း/ကုတင်(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ(လုံလောက်မှု/မလုံ လောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	၁မိုင်ခန့် ကွာဝေးသောဝါးတောရွာဆေးခန်း	ရှိ	ဆရာဝန်.... သူနာပြု.... ၁ သားဖွားဆရာမ..... ကျန်းမာရေးလုပ်သား	လုံလောက်မှုရှိ	
ဆေးရုံ(လွိုင်လင်)	၃ မိုင်	ရှိ		လုံလောက်မှုရှိ	
ဆေးဆိုင်(လွိုင်လင်)	၃ မိုင်	ရှိ		လုံလောက်မှုရှိ	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

ကလေးကာကွယ်ဆေးထိုးရန်အတွက် တာဝန်ကျဆရာမမှ လာရောက်ထိုးနှံပေးပါသည်။ အုပ်စုဆရာမမလာရောက်နိုင်လျှင် ပင်လုံမြို့ပေါ်တွင် ၂၄ နာရီ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရသော သားဖွားဆရာမတစ်ဦးမှ ကျေးရွာအတွက် လာရောက်ကုသပေးပါသည်။ အချိန်မရွေးလာရောက်ကုသပေးပါ သည်။

ပင်လုံမြို့ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးဖြင့်လည်း၄မိုင်ဝေးပါသဖြင့်သွားရောက်ကုသမှုနည်းပါးပါသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့်ပါတ်သက်၍ အခက်ခဲများစွာမကြုံတွေ့ရပါ။ မြို့နှင်နီးသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ပင်လုံ မြို့ပေါ်တွင် ၂၄ နာရီဖွင့်သော ကျမ်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုဆေးခန်းရှိပါသည် ။ ကျေးရွာမှအား

ထားရသောဆေးခန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ လူကြီးများလေးဘက်နာရောဂါနှင့် သွေးတိုးရောဂါအနည်းငယ်ဖြစ်ကြပါသည်။ ရာသီတုတ်ကွေး၊ အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

(၂.၈) သောက်သုံးရေနှင့်သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ

(၂.၈.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား(၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိလုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
စိမ့်စမ်းရေ	၂	ကောင်း	√	√	√	
ရေလှောင်ကန်	၅	ကောင်း	√	√	√	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

သို့သော်ရေပိုက်လိုင်းများ ပျက်စီးမှုရှိပါသည်။ကျေးရွာရန်ပုံငွေဖြင့် ပြင်ဆင်မှုများရှိပါသည်။ သောက်သုံးရေလှောင်ကန်မှာလည်း အမိုးဖြင့်စနစ်တကျ မိုးထားရန်လိုအပ်ပါသည်။ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်လိုအပ်လျက်ရှိပြီး သောက်သုံးရေနှင့်ပါတ်သက်သော သီးသန့်ရံပုံငွေများ စုဆောင်းထားခြင်းမရှိပါ။ တခါတရံမိုးရေကြီးပါ က ရေပိုက်လိုင်းများရေစီးဖြင့် မျောပါသွားသဖြင့် မကြာခဏပြုပြင်ရပါသည်။ ယခုနှစ်သောက်သုံးရေနှင့်ပါတ်သက်၍ စနစ်တကျ ပြုပြင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီးပွားရေးအခြေအနေ စားဝတ်နေရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စရပ်များဖြင့် လုံးပန်းနေကြရပါသဖြင့်ပြုပြင်ခြင်းကိစ္စရပ်များကို ကိုယ်ပိုင်ညဏ်စွမ်းရှိသလောက်သာလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ထားကြရပါသည်။ စနစ်တကျလုပ်ဆောင်ထားခြင်းမရှိပါသဖြင့် ပျက်စီးမှုများနှစ်စဉ်ကြုံတွေ့ရပါ သည်။

(၂.၈.၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား(၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၇၃ လုံး	ရေလောင်းအိမ်သာအသုံးပြုမှုများသော်လည်းစနစ်တကျဆောက်လုပ်ထားခြင်းမရှိပါ။
ကျင်းအိမ်သာ	၇ လုံး	တနေ့လုပ်တနေ့စားများဖြစ်၍အိမ်သာခွက်၊ ပိုက်ဝယ်ရန်အဆင်မပြေ။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၉) လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

(၂.၉.၁) ကျေးရွာများတွင်လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား(၃၅) ကျေးရွာများတွင်လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည်(ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး	
လမ်း	မြေသားလမ်း	ဆိုး	ရွာတည်စကတည်းကရှိ	-	√	၂-မိုင်စီ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

ကျေးရွာအတွင်း၌ ရွာမြောက်ဘက်လမ်းနှင့် ရွာအနောက်ဘက်လမ်း (၂) လမ်းရှိပြီး အရှည် (၂) မိုင်ခန့်စီ ရှိကြပါသည်။ လမ်းများမှာ ကျွဲများဖြတ်သန်းသွားလာခြင်း၊ သဲတင်ကားများ၊ ထော်လာဂျီများ၊ အခြားတောင်ပေါ်ရှိ ကျေးရွာများသို့ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့သောကားများ ဖြတ်သန်းသွားလာသဖြင့် မိုးတွင်းအခါရေအိုင်ပြီး ကျွဲများလူးသဖြင့် လမ်းများပျက်စီးနေပါသည်။ ထိုလမ်းများမှ ကျောင်းသူ/သားများ ပင်လုံသို့ကျောင်းတက်ရောက်ခြင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတက်ခြင်း ပြုလုပ်ကြရပါသည်။ ထို့အပြင် ရွာအနောက်ဖက်လမ်းမှ တောင်ပေါ်ကျေးရွာ (၆) ရွာဖြတ်သန်းသွားရပြီး၊ ရွာမြောက်ဘက်လမ်းမှ တောင်ပေါ်ကျေးရွာ (၈)ရွာ ဖြတ်သန်းသွားရပါသည်။မိုးတွင်းအခါ လမ်းချော်ပြီးသွားလာရခက်ခဲကာ လမ်းများပျက်စီးလျက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အန္တရာယ်ရှိပါသဖြင့် ပြုပြင်ရန်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ ဤလမ်း(၂)လမ်းကို ပြုပြင်ရန် ဧရိယာလအတွင်းက နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ လာရောက်တိုင်းတာခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ပြုပြင်မည့်အချိန်ကိုမူ သိရှိရခြင်းမရှိပေ။

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ		လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး	
ဆိပ်ခံတံတား	-	-	-	-	-	-
တံတား	-	-	-	-	-	-

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၉.၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား(၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	–	–	–	–
ပင်လယ်ရေကြောင်း	–	–	–	–

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

၁ – လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သဘော်

(၂.၉.၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား(၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	ဆိုင်ကယ်	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး၊ ထော်လာကျီ	ဘတ်စ်ကား	လှေ	မြင်းလှည်း
အရေအတွက်	–	–	၆၅	–	၅	–	–	–

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၂၈-၃၀၊ ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၅)

ကျေးရွာအတွင်း မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၆၅)စီး ရှိပြီး၊ ထော်လာကျီ(၅)စီး ပိုင်ဆိုင်ပါသည်။

(၂.၁၀) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား(၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ၊မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	၆၇	သင့်	အခက်အခဲမရှိ
ဆိုလာစနစ်	၁၀	သင့်	အခက်အခဲမရှိ
ဖယောင်းတိုင်	၃		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးကော်မတီကို (၂၀၁၄) ခုနှစ်တွင် အဖွဲ့ဝင် ကျား(၁၅) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာမှ (၂) နှစ်အတွင်း (၆) ကြိမ်ကောက်ခံခဲ့ပြီး ပထမအကြိမ်တွင် တစ်အိမ်လျှင် (၂၀၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် အိမ်ခြေ (၆၇) အိမ်မှ ကျပ် (၁၃၄) သိန်းဖြင့် စတင်ခဲ့ပြီး ကျန် (၅) ကြိမ်တွင် တစ်ကြိမ်လျှင် တစ်အိမ်ထောင် (၁၀၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် ကျပ် (၃၃၅) သိန်းရရှိကာ စုစုပေါင်း တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၇၀၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် ကျပ် (၄၆၉) သိန်းအကုန်အကျခံကာ

ကိုယ်ထူကိုယ် ထလျှပ်စစ်မီးရရှိခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ (၈၀) ရှိသည့်အနက် ကျန် (၁၃) အိမ်မှာ စီးပွားရေး အဆင်မပြေ သည့်အတွက် လျှပ်စစ်မီးမယူနိုင်ပါ။ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးကော်မတီမှ လစဉ်မီတာခ ကောက်ခံပေးခြင်း၊ မီးပျက်ပါက မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနသို့ အကြောင်းကြားခြင်း များ ပြုလုပ်ပေးပါ သည်။ ရေရှည်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အစီအစဉ်များမရှိပါ။

(၂.၁၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား(၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာ နှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၁၃၀	၅	၁၉၆	-	-	-

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအ ချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၁၂) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား(၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	လူငယ်များပင်လုံမြို့ထဲသို့သွား၍လက်ဖက် ရည်ဆိုင်ထိုင်၊ ပင်လုံကျောက်တိုင်ပန်းခြံတ ခါတရံသွားလည်ပတ်၊ ဘောလုံးပွဲကြည့် ၊ အများစုအိမ်သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်၊သူငယ်ချင်း အိမ်လည်ပတ်ခြင်း၊စကားပြောခြင်းဖြင့်အပန်း ဖြေကြ။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာသာရေးနာရေးမှာလူကြီးအဖွဲ့များနှင့် ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြ၊နေမကောင်း သူငယ်ချင်းအိမ်တွေလည်ပတ်ပြီးအားပေးစ ကာပြောပေး ။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု		တန်ခူးလတွင် ဘေးအနီးအနား ကျေးရွာနှင့် မြို့ပေါ်ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့သွားရောက်ကန် တော့သွားကြပါသည်။ကဆုန်လတွင်ဘုရား စေတီများ၌ မီးရှူးလွှတ်ပွဲပြုလုပ်ကြပါသည်။ ဝါတွင်းခုလစေတီတွင်မီးထွန်းကြပါသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းသန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ကြ ပါသည်။ဥ်ပွဲသို့အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှလာ ရောက်ကြပါသည်။သီတင်းကျွတ်လတွင်မီး ပဒေသာလှည့်၍ ဘုရားမီးပူဇော်ပွဲပြုလုပ်ပြီး

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
		လပြည့်ညမီးပုံးပျံလွှတ်တင်ကြပါသည်။ မီးပုံးပျံလွှတ်တင်ခြင်းကိုပျော်ရွှင်စွာကျင်းပပါသည်။အခမ်းအနားဖြင့်စေတီဘုရားတွင် ကျင်းပပြုင်ပွဲပြုလုပ်ပြီးအတီးအမှုတ်ဖြင့်ကပြဖျော်ဖြေကြပါသည်။ကျေးရွာပေါင်းစုံမှပြိုင်ပွဲဝင်ကြပါသည်။နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းကျင်းပ၍ဆုပေးပွဲအခမ်းအနားများရှိပါသည်။မီးရှူးအကွာအဝေးကြည့်၍ဆုပေးကြပါသည်။တန်ဆောင်မုန်းလတွင်ကထိန်ပွဲကျင်းပပါသည်။ကထိန်သင်္ကန်းကပ်လှူခြင်းများရှိပါသည်။ နတ်တော်လတွင်ဆွမ်းဆန်စိမ်းလောင်းလှူပွဲကျင်းပကြပါသည်။
အားကစားအဆောင်အယောင်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	အလုပ်နားချိန်များတွင်ဘောလုံးကန်၊ခြင်းခတ်ကြပါသည်။အိမ်ထောင်သည်လူငယ်များဖြင့်ပေါင်း၍ကစားကြပါသည်။အလုပ်နားရက်အချိန်ရလျင်လည်းကစားကြပါသည်။ ပြုင်ပွဲဝင်ဖူးခြင်းမရှိကြပါ။ဘောလုံးကွင်းရှိပါသည်။တောင်စောင်းနေရာတွင်ရှိ၍ကစားရာတွင်အဆင်မပြေပါ။ကောင်းမွန်စွာကစားရန်အနေထားမရှိပါ။မြို့ပေါ်ကွင်းတွင်ကစားရန်လက်လှမ်းမမှီပါ။အားကစားလုပ်ရန်နေရာကောင်းမွန်စွာမရှိ။အားကစားသုံးပစ္စည်းများနှင့်လက်လှမ်းမှီမှုမရှိပါ။ဘောလုံးနှင့်ခြင်းလုံးများကိုလူငယ်များမှပိုက်ဆံစု၍ဝယ်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွင်လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ချုံရှင်းလင်းခြင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းအုတ်တံတိုင်းကာခြင်း၊ကျင်းတူးခြင်း၊ အုတ်သယ်ယူခြင်းတို့၌လုပ်အားပေးပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိမ်းသိမ်းခြင်းတွင်တပေါင်းလပြည့်နေ့ ပအိုဝ်အမျိုးသားနေ့ဖြစ်ပါသည်။ ပင်လုံမြို့တွင်ကျင်းပ၍ရိုးရာဝတ်စုံများတူညီစွာဝတ်ဆင်၍ ပြိုင်ပွဲဝင်ရပါသည်။ပအိုဝ်အဆိုအကအတီးအမှုတ်ပါဝင်ပါသည်။ ၄င်းပြိုင်ပွဲအတွက်အနီးနားရွာဖြစ်သောဝမ်အင်ရွာနှင့်ပေါင်းပြီးပြိုင်ပွဲဝင်ရပါသည်။နှစ်စဉ်ပြု

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
		လုပ်ပြီး (မြို့ပေါ်ရပ်ကွက်ပအိုဝ့်စာပေယဉ်ကျေးမူနွေရာသီသင်တန်းတွင်ဆုရသူများဆုပေးခြင်းအခမ်းနား ပြုလုပ်) ကျေးရွာအဆိုအကပြိုင်ပွဲဝင်ပအိုလ်ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကိုအလေးအနက်ထားဆောင်ရွက် ။ စည်းလုံးမှုရှိရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းကြပြီး လူကြီးပိုင်းစည်းရုံးမှုအားနည်း၊ကျေးရွာပအိုဝ့်စာပေသင်ယူရန်လူငယ်များအားတိုက်တွန်းမှုအားနည်း ။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	စာကြည့်တိုက်မရှိပါ။ကျေးရွာရုံးတွင်စာအုပ်စင်များထား၍ဖွင့်ရပါသည်။စာဖတ်အလေ့အကျင့်မရှိ၊အင်တာနက်အသုံးပြုသူနည်း၊ဂျာနယ်ဖတ်သောအလေ့အကျင့်မရှိ၊မြန်မာစာဖတ်အားနည်း၊စာပေလေ့လာမှုအားနည်းပါသည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၁၃) ကျေးရွာဘေးကင်းလုံခြုံမှုအခြေအနေ

(၂.၁၃.၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှု၊အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား(၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှု၊အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦးများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	တယ်လီနောဖုန်းလိုင်းသုံးကြပါသည်
အာမခံလုပ်ငန်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကျန်းမာရေးအာမခံ၊အသက်အာမခံစသည်များဗဟုသုတမရှိပါလက်လှမ်းမမှီပါ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ	အရံမီးသတ်တပ်ဖွဲ့ရှိ၊မီးဘေးကြိုတင်ကာကွယ်ရေး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ပင်လုံရဲစခန်းနှင့်နီးပါသည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

(၂.၁၃.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား(၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	၂	၂	၁	၂

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်များ(၃-၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅)

Note:

၁။ စိုးရိမ် ၂။ သာမန်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု • အိမ်ထောင်စု(၈၀)မျှသာ ရှိပြီးညီညွတ်မှုရှိကြပါသည်။ • အမျိုးသားရေးလက္ခဏာမများခိုင်မာမှုရှိကြပြီးယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းကြပါ သည်။	• ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင်အရေးကြီးဆုံးအချက်ဖြစ်သည့်စည်းလုံးညီညွတ်မှုကိုအားကောင်းမှုဖြစ်စေပါ သည်။
၂။ စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ) • ရာသီဥတုကောင်း မွန်ခြင်း • နှစ်ရှည်သီးနှံမျိုးစုံစိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ခြင်း • တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အလားလာကောင်းသောထွက်ကုန်များရှိခြင်း • ဈေးကွက်များရှိ ခြင်း • လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ခြင်း	• နှစ်ရှည်သီးနှံမျိုးစုံစိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်သောသဘာဝအရ ရာသီဥတုကောင်းမွန်ပါသည်။ • ဒေသမှထွက်သောထွက်ကုန်များစွာမှာလက်ရှိမှာလည်းတန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များထုပ်လုပ်နိုင်ပြီးနောက်ထပ်လည်းထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အလားလာကောင်းများရှိပါသည်။ • ၄င်းပစ္စည်းများကိုရောင်းချနိုင်ရန်ဈေးကွက်များလည်းရှိပြီးပစ္စည်းများကိုသယ်ယူပို့ဆောင်ရန်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးလည်းကောင်းမွန်ပါသည်။
၃။ မွေးမြူရေး • မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်ရန်များစွာသောနေရာအကျယ်အဝန်းများရှိခြင်း။ • မွေးမြူရေးခြံဆောက်လုပ်ရန်သစ်ဝါးပေါများစွာရှိခြင်း • မိုးရွာသွန်းမှုအသင့်အတင့်ဖြင့်ကောင်းမွန်သောရာသီဥတုရှိခြင်း။	• မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှထုတ်ကုန်များအတွက်ဈေးကွက်ကလည်းအနီးနားပတ်ဝန်းကျင်တွင် တည်ရှိနေပါသည်။
၄။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ • သစ်သီးပင်များနှင့်ဝါးပင်များစိုက်ပျိုးရန်အတွက်ရာ	• အလားလာတစ်ခုမှာ အခြားသောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကိုလည်းလေ့လာသင်ယူလို

အလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
သီဥတုကောင်းမွန်ပြီး၍သစ်သီးအမျိုးအစားပေါင်းများစွာစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း။ • ကုန်ချောများထွက်ရှိပါကရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနိုင်ရန်နိုင်ငံအတွင်းမြို့များအားလုံးနှင့်တရုတ်နိုင်ငံ၊ထိုင်းနိုင်ငံတို့နှင့်သွားလာနိုင်သောလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ခြင်း။ • လယ်ယာထွက်ကုန်များမှသစ်သီးအခြောက်ခံမှုများပြုလုပ်နိုင်ခြင်း။	စိတ်ရှိ ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။
၅။ ပညာရေး • ကျေးရွာအတွင်း၌မူလတန်းကျောင်းဆောက်လုပ်ရန်မြေနေရာအလုံအလောက်ရှိခြင်း	• ကျေးရွာအတွင်း၌ မူလတန်း ကျောင်းမရှိပါ။
၆။ ကျန်းမာရေး၊ သောက်သုံးရေ • ရွာမှ (၁) မိုင်အကွာတွင်ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိခြင်း • ဆေးဝါးအလွယ်တကူရရှိနိုင်ခြင်း • ကျန်းမာရေးဌာနနှင့်အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း ။	• ကျေးရွာမှ(၁)မိုင်အကွာပင်လုံမြို့တွင်(၂၄)နာရီဖွင့်လှစ်သော ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုရှိပါသည်။
၇။ လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အားကစား • နည်းပညာသစ်များကိုသင်ယူလို စိတ်ရှိကြခြင်း	• လူငယ်များအနေဖြင့်အတတ်ပညာအသစ်အဆန်းများကိုသင်ယူလိုစိတ်ပြင်းထန်ကြပါသည်။
၈။ ကျေးရွာတွင်းအခြေခံအဆောက်အဦ • လုပ်အားစိုက်ထုတ်နိုင်ခြင်း • လမ်းတံတားများ၏အရေးပါမှုကိုသိရှိခြင်း	• ကျေးရွာအတွင်းအခြေခံအဆောက်အဦကဏ္ဍပိုင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ရာတွင်ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများအနေဖြင့်၄င်းတို့၏လုပ်အားများစိုက်ထုတ်ရန်စိတ်အားထက်သန်ကြပြီးအခြေခံအဆောက်အဦးပိုင်း၏အရေးပါမှုကိုလည်း နားလည်သဘောပေါက်ကြပါ သည်။

အလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၉။ ခရီးသွားလာရေး	
• သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အခြေပြု ခရီးသွားလုပ်ငန်း	• သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်းများ အတွက်အရေးပါသောစိတ်လှုပ်ရှားစရာကောင်း သည့် သဘာဝတောတောင်၊သစ်ပင်များတည်ရှိနေ ပါသည်။ • ရပ်ရွာအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးရန်စိတ် ဝင်စားစရာကောင်းသောဒေသခံများ၏ရိုးရာမပျက် နေထိုင်မှုများလည်းရှိပါသည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန် ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
• ကျေးရွာသားအများစုမှာမြန်မာစကား ကိုကောင်းမွန်စွာမပြောဆိုတတ်ခြင်း၊ နားမလည်ခြင်းများရှိ၍ပြင်ပအဖွဲ့အ စည်းများနှင့်ဆက်ဆံရာတွင်နား လည်မှုပိုင်းဆိုင်ရာတွင်အခက်အခဲကြုံ နှင့်တွေ့ကြုံရပါသည်။	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ရေရှည်ဆောင်ရွက်မည့်၊ တာဝန်ခံမှုရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းစနစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ဖြစ်ပေါ်လာရန် အကူအညီများ စဉ်ဆက်မ ပြတ်ရရှိရန်လိုအပ်ခြင်း
၂။ စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)	
• မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုအားနည်း ခြင်း။ • ဒေသထွက်ညှဉ့်ဖျင်းသည့်မျိုးစေ့များကို သာသုံးစွဲကြခြင်း။ • နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက် အားနည်းခြင်း။	• မိရိုးဖလာကျွမ်းကျင်မှုရှိသော စိုက်ပျိုးခြင်းများကို သာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြပြီးစိုက်ပျိုးနည်းစနစ် များကိုလည်း မတတ်ကျွမ်းကြခြင်း။
၃။ မွေးမြူရေး	
• စနစ်တကျ မွေးမြူသည့်နည်းစနစ် မသိရှိခြင်း • တိရိစ္ဆာန်အစာရေစာများကိုစနစ်တ ကျထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းခြင်း	• မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သော အစုအဖွဲ့ဖွဲ့စည်း မထားရှိခြင်း။ • ရာသီအလိုက်တိရိစ္ဆာန်ရောဂါများဖြစ်ပွားလေ့ရှိ ခြင်း။ • နည်းပညာအကူ အညီလိုအပ်ခြင်း • ကနဦးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြင့်မားခြင်း
၄။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွား ရေးလုပ်ငန်းများ	
• တခြားသောကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများ တွင်အတွေ့အကြုံမရှိခြင်း။ • လုပ်ငန်းသစ်များဆောင်ရွက်ရန်အ တွက်စွန့်ဦးတီထွင်လိုစိတ်နည်းခြင်း။	• လယ်ယာထွက်ကုန်များမှတန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း မျိုးမရှိခြင်း။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၅။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး	
• ရေရှည်အတွက် သစ်တောထိန်းသိမ်းရန်အသိပညာအားနည်းခြင်း	• နောင်လာမည့်မျိုးဆက်များအတွက်သစ်တောသစ်ပင်များကိုထိန်းသိမ်းရမည်ကိုသိမြင်မှုအားနည်းခြင်း။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ(၃-၅၊ဩဂုတ်လ၊၂၀၁၅ခုနှစ်)

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ဇယား (၄၅) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
အုပ်ချုပ်ရေး					
• ရွာသူကြီးတစ်လတစ်ကြိမ်ပြောင်းလဲရ၍ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင်သတင်းအချက်အလက်နှင့် ပတ်သက်၍ အချိတ်အဆက်မမိမှုများဖြစ်ပေါ် • ရွာသူ၊ရွာသားများသည် ပညာရေးအားနည်း ခြင်း။	❖ ယခင်ကနယ်မြေလုံခြုံမှုမရှိ၍စိုးရိမ်ကြောင့် ကြမှုများဖြစ်နေရခြင်း	❖ အိမ်ထောင်စု (၈၀) မျှသာရှိပြီးညီညွတ်မှုရှိကြပါသည်။ ❖ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာမများခိုင်မာမှုရှိကြပြီးယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းကြပါသည်။	❖ ကျေးရွာသား အများစုမှာ မြန်မာစကားကို ကောင်းမွန်စွာ မပြောဆိုတတ်ခြင်း၊နားမလည်ခြင်းများရှိ၍ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ဆက်ဆံရာတွင်နားလည်မှုပိုင်းဆိုင်ရာတွင်အခက်အခဲကြုံနှင့် တွေ့ကြရပါသည်။	❖ ရပ်မိရပ်ဖ၊လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးများပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း။	
စိုက်ပျိုးရေး					
• တောင်ကုန်းတောင်တန်းများပေါများ၍စိုက်ပျိုးရန်မြေနေရာနည်းပါးခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေးနည်း	• စိုက်ပျိုးရေးအတွက် တိုးချဲ့ရန်မြေနေရာမရှိခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်း။	• သီးနှံများနှင့်ဥယျာဉ်ခြံမြေများစိုက်ပျိုးရန်သင့်လျော်သောရာသီဥတုအခြေအနေရှိခြင်း။ ❖ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေကောင်းမွန်	• သစ်တောမြေများလျော့နည်းလာခြင်း။ • မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းခြင်း။ • ဒေသထွက် ညှဉ့်ဖျင်းသည့်မျိုးစေ့များကိုသာသုံးစွဲကြခြင်း။	• မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းခြင်း။ • ကော်ဖီ၊လက်ဖက်၊ရာဘာ၊ လိမ္မော်၊ သစ်တော်သီး၊ သီဟိုရိုပင်များကဲ့သို့သောနှစ်ရှည်	• လယ်သမားအသင်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်း • နည်းပညာပိုင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုပိုင်းများကိုသင်တန်းပေးခြင်း။

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
ပညာမရရှိခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များမရရှိခြင်း။	• ထိုင်းနိုင်ငံရှိစက်ရုံများသို့သွားရောက်ရန်စိတ်ဝင်စားမှုပိုများခြင်း။ • ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်စိတ်မပါခြင်း။	ခြင်း။	❖ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်အားနည်းခြင်း။	သီးနှံပင်များစိုက်ပျိုးရန်အားပေးခြင်း။ • အထက်ပါကုန်ကြမ်းများကိုအသုံးပြုပြီးအစားအသောက်တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များနှင့်အခြားပစ္စည်းများထုတ်လုပ်သောစက်ရုံအလုပ်ရုံများဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ • ကောင်းမွန်သောမျိုးစေ့များနှင့်အပင်များဖြန့်ဖြူးပေးခြင်း။	• လေ့ကားထစ်စိုက်ပျိုးမှုစနစ်များဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ထောက်ပံ့ပေးခြင်း။ • မြေဆီလွှာပျက်ဆီးခြင်းလျော့ပါးစေရန်မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းရေးများလုပ်ဆောင်ခြင်း။ • စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့်အရည်အသွေးမှီမျိုးစေ့များဖြန့်ဖြူးနိုင်ရေးတို့အတွက်ပုဂ္ဂလိကနှင့်အစိုးရမျိုးစေ့ကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း။ • မျိုးကောင်းနှစ်ရှည်ပင်(သံပုရာ၊ကော်ဖီ၊ထောပတ်၊သစ်မွေး၊မက်မန်း)
မွေးမြူရေး **ဝက်** • ရွာအတွင်း၌ဝက်မွေးမြူခြင်းအ	• တိရိစ္ဆာန်များကိုစနစ်တကျထိန်းသိမ်းခြင်း	• မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်ရန်။များစွာ	• မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သောအစုအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းမထားရှိ	• ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ခြင်းကိုစုပေါင်း	• မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူများအသင်း

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
လေ့အကျင့်မရှိ။ **နွား** • စီးပွားဖြစ်မွေးမြူခြင်း၊နည်းပါးခြင်း။ **ကျွဲ** • ရာသီအလိုက်တိရစ္ဆာန်ရောဂါကျခြင်း။	မျိုးအတွေ့အကြုံမရှိခြင်း။ • တိမွေးကုဉီးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်မှုမရှိခြင်း။ • ယခင်ကမွေးမြူရေးအတွက်လုံလောက်သောချေးငွေလက်လှမ်းမှီမှုမရရှိခြင်း။ • လျှပ်စစ်မီးများရရှိသော်လည်းအရင်းအနှီးမလုံလောက်ခြင်း။	သောနေရာအကျယ်အဝန်းများရှိခြင်း။ • မွေးမြူရေးခြံဆောက်လုပ်ရန်သစ်ဝါးပေါများစွာရှိခြင်း။ • မိုးရွာသွန်းမှုအသင့်အတင့်ဖြင့်ကောင်းမွန်သောရာသီဥတုရှိခြင်း။	ခြင်း။ • ရာသီအလိုက်တိရစ္ဆာန်ရောဂါများဖြစ်ပွားလေ့ရှိခြင်း။ • နည်းပညာအကူအညီလိုအပ်ခြင်း • ကနဉီးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြင့်မားခြင်း	လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်မွေးမြူသူများအသင်းအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း။ • စုပေါင်းရောင်းချသည့်အလေ့အကျင့်များလုပ်ဆောင်ခြင်း။ • ထုတ်လုပ်ခြင်းရောင်းချခြင်းတို့အတွက်စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းများပြုလုပ်ခြင်း။	အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း။ • ရောဂါကာကွယ်ရေးအတွက်နည်းပညာပေးသင်တန်းပေးခြင်း။ • အခါအားလျော်စွာကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းများလုပ်ဆောင်ခြင်း။
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ • ကုန်ကြမ်းထွက်ရှိမှုနည်းပါးသဖြင့်ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အခွင့်အလမ်းမရှိ။ • လယ်ယာထွက်ကုန်များမှတန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းမျိုးမရှိခြင်း။	• ကုန်ချောထွက်ရှိလာစေရန်သစ်သီးပင်များနှင့်ဝါးပင်များစီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးရန်စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်း။ • ဈေးကွက်ထိုးဖောက်ခြင်းတွင်ကျွမ်းကျင်မှုမရှိခြင်း။ • မိသားစုအနည်းငယ်သာလုပ်နေသည့်	• သစ်သီးပင်များနှင့်ဝါးပင်များစိုက်ပျိုးရန်အတွက်ရာသီဥတုကောင်းမွန်ပြီး၍သစ်သီးအမျိုးအစားပေါင်းများစွာစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း။ • ကုန်ချောများထွက်ရှိပါကရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနိုင်ရန်နိုင်ငံအတွင်းမြို့များအားလုံး	• တခြားသောကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများတွင်အတွေ့အကြုံမရှိခြင်း။ ❖ လုပ်ငန်းသစ်များလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်စွန့်ဦးတီထွင်လိုစိတ်နည်းပါးခြင်း။	• လုပ်ငန်းသစ်များလုပ်ရန်အတွက်အကြံဉာဏ်များပေးခြင်း။ • လုပ်ငန်းသစ်လုပ်ကိုင်ရန်စိတ်ပါဝင်စားသူများကို အသေးစားလုပ်ငန်းများနှင့်သက်ဆိုင်သောစီမံလုပ်ကိုင်မှုသင်တန်းများပေးခြင်း။	• အစားအသောက်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်အတွက်နည်းပညာပိုင်းများသင်တန်းပေးခြင်း။ • အသေးစားအလတ်စားလုပ်ငန်းများကိုသစ်သီးများတန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ရန်တွန်းအား

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
	လက်ရှိအသေးစားလုပ်ငန်းလေးများမှ တစ်ပါးအခြားလုပ်ငန်းများအတွက်စီးပွားရေးအသိအမြင်နှင့်ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်အခြေပြုကုန်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိခြင်း။	နှင့်တရုတ်နိုင်ငံ၊ထိုင်းနိုင်ငံတို့နှင့်သွားလာနိုင်သောလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ခြင်း။ ❖ လယ်ယာထွက်ကုန်များမှသစ်သီးအခြောက်ခံမှုများပြုလုပ်နိုင်ခြင်း။		• တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်ရာတွင် စက်မှုလုပ်ငန်းများထူထောင် ခြင်းမှတဆင့် ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများကို ဖိတ်ခေါ်ခြင်း။	ပေးခြင်း။ ❖ စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင်ပုဂ္ဂလိကနှင့် ဖက်စပ်စီးပွားလုပ်ငန်းများတည်ထောင်ခြင်း။
ပညာရေး					
• ပညာရေးအခြေအနေနိမ့်ကျခြင်း	• ရွာတွင်း၌ ကျောင်းမရှိခြင်း။ • အုပ်စုကျောင်းမှာရွာနှင့်(၅)မိုင်ခန့်ဝေးခြင်း။	• ကျေးရွာအတွင်း၌မူလတန်းကျောင်းဆောက်လုပ်ရန်မြေနေရာအလုံအလောက်ရှိခြင်း။ • ကျောင်းဆောက်လုပ်ရန်ရွာသူရွာသားများသည်စိတ်ဝင်စားမှုရှိကြခြင်း။	• ရွာသူရွာသားများသည်ပညာ၏အရေးပါမှုကိုသိမြင်မှုမရှိကြပါ။ • ပညာရေးကဏ္ဍတိုးတက်ရေးအတွက်အဖွဲ့စည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအားကောင်းရန်လိုအပ်နေခြင်း။	• ကျေးရွာလူထုကို ကျောင်းနေခြင်းမှတဆင့်၄င်းတို့၏ကလေးများပညာတတ်ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်နိုင်ရန် အသိပညာပေးပြီးပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းများပြုလုပ်ပေးခြင်း။ • မူလတန်းကျောင်းဆောက်လုပ်နိုင်ရန်	• ကျေးရွာပညာရေးကော်မတီစနစ်တကျဖွဲ့စည်းခြင်း။ • လေ့လာသင်ယူမှုအခွင့်အလမ်းများမြို့ပေါ်နှင့်တစ်ပြေးညီရရှိရန်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။ • ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းအခြေခံ

ပြဿနာ	ပြဿနာအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အတားအစီး/စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
				ပညာရေးဌာနသို့တင်ပြခြင်း၊ • ကျောင်းပရိဘောဂ၊စာသင်ခုံများဝယ်ယူခြင်း၊ • ကျောင်းအိမ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း။	အဆောက်အဦးနှင့်အသုံးအဆောင်များပြုပြင်ခြင်းနှင့်အသစ်တည်ဆောက်ခြင်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊

၂။ လွိုင်လင်မြို့နယ်၊ နောင်ဟိုင်းကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဩဂုတ်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာ အခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ - ကျေးရွာအုပ်စု - မြို့နယ် - တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -
စီမံချက်အမည် -
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု

ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
• …….(ငွေသား) • ……..(ငွေသား) • ……(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌား)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ